

H1 2017

FINANCIËEL VERSLAG

HALFJAARLIJKS FINANCIËEL VERSLAG OPGESTELD OVEREENKOMSTIG DE BEPALINGEN VAN HET KB VAN 14 NOVEMBER 2007

DEXIA

INHOUDSTAFEL

I. BEHEERSVERSLAG	3
I.1. FINANCIËEL PROFIEL	3
I.2. FINANCIËLE REPORTING	4
I.3. RISICOBEBEER	12
I.4. INFORMATIE AAN DE AANDEELHOUDERS	20
II. BEKNOPT GECONSOLIDEERD FINANCIËEL VERSLAG	21

BEHEERSVERSLAG ⁽¹⁾

FINANCIËEL PROFIEL

GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING – ANC FORMAAT		
<i>in miljoen EUR</i>	H1 2016 ⁽¹⁾	H1 2017
Nettobankproduct	-16	9
Algemene bedrijfskosten en afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	-201	-252
Brutobedrijfsresultaat	-217	-243
Risicokost	-6	-5
Nettowinst (verlies) op overige activa	5	0
Resultaat voor belastingen	-218	-248
Winstbelastingen	-21	-46
Nettoresultaat van beëindigde activiteiten of deze in verkoop	0	2
Nettoresultaat	-239	-292
Minderheidsbelangen	-13	4
Nettoresultaat groepsaandeel	-226	-296

(1) Pro forma.

BELANGRIJKSTE COMPONENTEN VAN DE BALANS – ANC FORMAAT			
<i>in miljoen EUR</i>	30/06/2016	31/12/2016	30/06/2017
Totaal activa	235 887	212 771	199 394
<i>Waarvan</i>			
Kas en centrale banken	3 296	4 222	10 362
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	22 203	17 781	15 316
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	7 710	6 830	5 396
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	20 468	16 568	13 435
Leningen en vorderingen aan cliënten	128 181	119 206	109 946
Overlopende rekeningen en overige activa	43 395	36 884	34 339
Totaal verplichtingen	232 443	208 197	194 272
<i>Waarvan</i>			
Centrale banken	7 350	690	90
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	23 706	18 676	15 932
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	39 764	33 796	29 674
Schulden aan kredietinstellingen	46 283	40 238	38 286
Schuldpapier	97 573	98 524	94 795
Eigen vermogen	3 444	4 574	5 122
<i>Waarvan</i>			
Eigen vermogen, aandeel van de groep	3 038	4 147	4 673

(1) De gegevens uit het beheersverslag zijn niet geauditeerd.

GECONSOLIDEERDE RESULTATEN 1H 2017 VAN DE GROEP DEXIA

■ **Nettoresultaat van -296 miljoen EUR over het eerste semester van 2017**

- Recurrent nettoresultaat van -171 miljoen EUR; waaronder de impact van banktaksen en reglementaire bijdragen verschuldigd over 2017 alsook een toename van de voorziening voor Puerto Rico
- Negatieve bijdrage van de boekhoudkundige volatiliteitselementen (-80 miljoen EUR) en van de niet-recurrente elementen (-46 miljoen EUR)

■ **Dynamisch balansbeheer waarbij de gevolgen versterkt werden door de gunstige ontwikkeling van de macro-economische omgeving**

- Balanstotaal van 199,4 miljard EUR op 30 juni 2017, een daling met -13,4 miljard EUR over het halfjaar, waarvan er -3,7 miljard EUR voortvloeit uit het actieve balansbeheer
- "Total capital"-ratio van 18,0 % op 30 juni 2017, dankzij de afname van de risicogewogen activa, voornamelijk door de afbouw van de activaportefeuille
- Proactieve strategie inzake herfinanciering van de Groep door een geoptimaliseerd beheer van de financieringsmix en uitgiftekalender, die een daling van de financieringskost toelieten

■ **Keuze tot uitbesteding om het bedrijfsmodel te versterken**

- Start van exclusieve onderhandelingen met de vennootschap Cognizant gespecialiseerd in professionele dienstverlening, met het oog op het uitbesteden van de informaticadiensten en de backoffices

INLEIDING

In de eerste helft van 2017 zagen we dat de in 2016 ingezette renteverhoging aanhield en dat de euro in waarde steeg tegenover de andere munten, waaronder de Amerikaanse dollar. Tegelijk was de marktcontext nog steeds erg volatiel, wat onder meer te maken had met het verkiezingsschema in Nederland en Frankrijk, alsook met de economische en financiële situatie in Italië. De credit spreads zijn niet-temin verbeterd tijdens het tweede deel van het halfjaar.

Deze elementen komen in verschillende vormen tot uiting in de resultaten van de groep Dexia, in het bijzonder in de "boekhoudkundige volatiliteitselementen". Ze hadden ook een invloed op de financieringsbehoefte, de balansomvang van de Groep en het niveau van de solvabiliteitsratio's.

1. VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN EN TRANSACTIES

A. Dynamisch beheer van de balans en het kredietrisico

In de eerste helft van 2017 zette Dexia zijn proactieve strategie van afbouw van de balans verder. Dit leidde tot een daling van het balanstotaal met -3,7 miljard EUR over het semester, bovenop de natuurlijke afschrijvingen van de activa ten belope van -5,2 miljard EUR. Bovendien bevat deze politiek maatregelen ter bescherming van de reglementaire kapitaalbasis.

Tijdens het verlopen halfjaar is Dexia overgegaan tot de verkoop van activa ten belope van -3,2 miljard EUR. Dit bedrag illustreert de verhoogde inspanningen die geleverd werden door de Groep. Ter

vergelijking, het bedrag aan verkopen gerealiseerd tijdens dezelfde periode van het jaar 2016, beliep -1,3 miljard EUR. Deze verkopen bestrijken de volgende twee terreinen: enerzijds richtte de Groep zich op de activa die zwaar worden gewogen in het kapitaal, waaronder ABS, wat een substantiële daling van de risicogewogen activa volume toeliet, en dat derhalve een versterking van de solvabiliteit inhield. Anderzijds werden activa die beschouwd worden als risicovol, verkocht. Dit is met name het geval voor de financieringen van snelwegen in Spanje en de laatste omlopen op de stad Athene. Terzelfdertijd heeft Dexia kunnen genieten van de gunstige marktvoorwaarden om verschillende blootstellingen op onder meer overheden, maar ook *covered bonds*, te verkopen.

De Groep zet eveneens zijn beleid, gericht op het vervoegd aflossen van bepaalde kredieten, verder. Doorheen dit halfjaar hadden deze inspanningen onder meer betrekking op gestructureerde kredieten in Frankrijk, en lieten ze toe het balanstotaal met -0,5 miljard EUR af te bouwen.

Deze maatregelen, in combinatie met de natuurlijke afschrijving van de portefeuille, hebben geleid tot een daling van de activaportefeuille met -8,9 miljard EUR bij constante wisselkoers, tot 106,5 miljard EUR per 30 juni 2017.

Op 30 juni 2017 blijft de kredietportefeuille van de groep Dexia globaal genomen van goede kwaliteit, waarbij 91 % van de blootstellingen worden genoteerd als *investment grade*.

De Groep schenkt bijzondere aandacht aan de opvolging en het beheer van bepaalde blootstellingen die als gevoelig worden beschouwd. Zodoende bleef Dexia in het eerste semester van 2017 waakzaam voor de ontwikkelingen in de Amerikaanse lokale openbare sector en in het bijzonder in de Commonwealth van Puerto Rico (cf. hoofdstuk "Risico-beheer").

B. Dexia Israël: harmonisatie van de aandelenklassen en nieuwe strategie

Dexia Israël, Dexia Crédit Local, de Union of Local Authorities in Israël (ULAI) en de minderheidsaandeelhouders ondertekenden in 2016 een akkoord, met de bedoeling de oorspronkelijk aan de verschillende bestaande categorieën aandelen verbonden rechten gelijk te stellen en een einde te maken aan de geschillen waarbij Dexia Crédit Local in Israël betrokken is. Na de goedkeuring ervan door een rechtbank in Tel

Aviv, riep Dexia Israël op 30 maart 2017 de algemene vergaderingen bijeen, die vereist zijn voor de uitvoering van het akkoord. Tevens werden alle verschillende categorieën van bestaande aandelen verenigd in één klasse van aandelen die genoteerd zijn op de Beurs van Tel Aviv.

Als gevolg hiervan houdt Dexia Crédit Local nu 59 % aan van het kapitaal van Dexia Israël, terwijl zijn medeaandeelhouder ULAI 6,5 % in handen heeft. De rest van de aandelen is publiek verdeeld. Tegelijk werd de samenstelling van de raad van bestuur afgestemd op deze nieuwe aandeelhoudersstructuur, waardoor Dexia Crédit Local vandaag het feitelijke zeggenschap heeft in de raad van bestuur van Dexia Israël.

De voorbije maanden startte Dexia Israël met een nieuwe strategie, die als doel heeft het businessmodel en het rendement op het eigen vermogen te verbeteren. De onderliggende reden voor deze nieuwe strategie schuilt in de reglementaire begrenzing van de risicoconcentratie die aan Dexia Israël worden opgelegd met betrekking tot de grote risico's (*Large Exposures*). Deze regels leggen grote kapitaalvereisten op. In deze context ondertekende Dexia Israël op 28 juni 2017 een overeenkomst met institutionele beleggers voor de verkoop van een portefeuille leningen aan lokale openbare besturen ten belope van om en bij de 1,5 miljard NIS (382 miljoen EUR), zijnde ongeveer één vierde van de totale kredietportefeuille van de bank. De verkoop werd afgerond op 2 augustus 2017, na het verkrijgen van de reglementaire goedkeuringen.

C. Mededeling van de Europese Centrale Bank over het einde van de toegang tot het Eurosysteem voor liquidatie-entiteiten

De Europese Centrale Bank maakte op 21 juli 2017 bekend dat ze de aanvaardbaarheid van liquidatie-entiteiten (*wind-down entities*) als monetairbeleidstegenpartijen van het Eurosysteem op 31 december 2021 zal beëindigen. Deze beslissing is van toepassing op de groep Dexia, en meer bepaald op Dexia Crédit Local, Dexia Crediop en Dexia Kommunalbank Deutschland.

Aangezien het financieringsprofiel van Dexia sinds eind 2012 ingrijpend veranderd is en rekening houdend met de diversificatie van zijn financieringsbronnen, zet de beslissing van de Europese Centrale Bank het resolutietraject van de Groep niet op de helling. Dexia zal hiermee echter rekeninghouden bij het vastleggen van het kader dat zal toelaten zijn ontmanteling na 2021 verder te zetten, de datum waarop er een einde komt aan het huidige geordende resolutieplan⁽¹⁾.

(1) Cf. beslissing van de Europese Commissie van 28 december 2012 tot goedkeuring van het geordende resolutieplan van Dexia.

Voor de inwerkingtreding van deze maatregel behoudt de Groep tot eind 2021 de mogelijkheid om zich te financieren bij het Eurosysteem, voor een bedrag van maximaal 5,2 miljard EUR.

In feite vond de mededeling plaats nadat de Groep inmiddels al haar financieringen bij het Eurosysteem fors had afgebouwd. Het uitstaande bedrag daalde van 16 miljard EUR tot minder dan 1 miljard EUR doorheen 2016 en bedroeg op 30 juni 2017 nog 90 miljoen EUR.

Volgens de laatste liquiditeitsprognoses op middellange termijn uitgevoerd door de Groep, zal slechts in heel geringe mate gebruik worden gemaakt van de onderschreven herfinanciering bij het Eurosysteem, die te vervangen valt door andere marktfinancieringen voor zover er zich geen extreme storingen voordoen op de financiële markten. Dexia behoudt in elk geval de mogelijkheid om desgevallend bij de nationale centrale banken een toegang te vragen tot de noodfinancieringslijnen (*Emergency Liquidity Assistance*), mochten zich dergelijke verstoringen voordoen.

D. Ondertekening van een intentieverklaring met Cognizant over een project voor outsourcing van de informaticadiensten en de backoffices van Dexia in Frankrijk en België

Op 17 mei 2017 deelde Dexia mee dat het met Cognizant een intentieverklaring heeft ondertekend en exclusieve onderhandelingen is gestart over een langetermijnovereenkomst, waarbij Cognizant Dexia's strategische dienstverlener moet worden inzake informatie-technologie en businessprocessen voor de backoffice-activiteiten markten en krediet in Frankrijk en België. Volgens de voorgestelde overeenkomst zal Cognizant aan Dexia de mogelijkheid bieden om zijn transacties op groepsniveau digitaal om te vormen, door het vereenvoudigen, moderniseren, optimaliseren en beveiligen van de informatica-infrastructuur van Dexia.

Deze samenwerking zal tot besparingen leiden en het kostenmodel flexibeler maken, maar ook de operationele continuïteit garanderen en nieuwe carrièrekansen bieden aan de betrokken medewerkers.

De sociale dimensie van de overeenkomst is een essentieel element van de toekomstige samenwerking tussen de beide groepen. Op 6 juni werd in Frankrijk en België een procedure van informatie en overleg met de sociale partners gelanceerd. Zij zullen worden verzocht om aan het einde van deze procedure, gepland tegen midden september, hun advies over te maken.

2. RESULTATEN 1H 2017

A. Voorstelling van de beknopte geconsolideerde financiële staten op 30 juni 2017 van Dexia

Continuïteit van de bedrijfsvoering

De beknopte geconsolideerde financiële staten van Dexia op 30 juni 2017 werden opgesteld conform de boekhoudkundige regels van kracht in geval van continuïteit van de bedrijfsvoering (*going concern*). Dit houdt een aantal veronderstellingen in die als basis dienden voor het businessplan onderliggend aan de resolutie van de groep Dexia. Ze worden hieronder hernomen.

- Het businessplan is gebaseerd op marktgegevens die eind september 2012 konden worden vastgesteld. De onderliggende macro-economische hypothesen worden bijgesteld in het kader van halfjaarlijkse herzieningen van het plan.

De bijsturing op basis van de beschikbare gegevens op 31 december 2016, die door de raad van bestuur van Dexia van 30 augustus 2017 werd goedgekeurd, houdt rekening met een herziening van het financieringsplan op basis van de meest recente marktomstandigheden die konden worden vastgesteld. Ze houdt eveneens rekening met de reglementaire veranderingen die tot op heden gekend zijn, waaronder de definitieve tekst van CRD IV en de tenuitvoerlegging van de IFRS 9-norm vanaf 1 januari 2018, op basis van de hypothesen die tot op heden gekend zijn.

Het aangepaste businessplan leidt tot afwijkingen ten opzichte van het oorspronkelijke plan. Die zorgen voor een ingrijpende verandering van het eerst uitgetekende traject van de resolutie van de Groep, met name inzake winstgevendheid, solvabiliteit en financieringsstructuur, maar zetten in deze fase de aard en de pijlers van de resolutie niet op de helling.

- Het plan gaat uit van het behoud van de bankvergunning van de verschillende entiteiten en veronderstelt tevens het behoud van de rating van Dexia Crédit Local.
- Het veronderstelt tevens dat Dexia een behoorlijke financieringscapaciteit behoudt, die vooral afhangt van de belangstelling van de beleggers voor het door de Belgische, Franse en Luxemburgse Staat gewaarborgd schuld papier en van de capaciteit van de Groep om gedekte financieringen op te halen.

Sinds de goedkeuring van het geordende resolutieplan in december 2012, heeft de financieringsstructuur van de Groep zich gunstig ontwikkeld dankzij een toename van de gedekte of gewaarborgde

(1) Cf. beslissing van de Europese Commissie van 28 december 2012 tot goedkeuring van het geordende resolutieplan van Dexia.

marktfinancieringen, tegen een veel lagere kostprijs dan verwacht in het businessplan, voor grotere volumes en aan langere looptijden. Aanvankelijk kon de Groep uit de afwijkende financieringsmechanismen stappen die in 2012 waren ingevoerd en vervolgens zijn beroep op financieringsmiddelen aangegaan bij de centrale banken gevoelig terugschroeven, tot een bedrag van 90 miljoen EUR op 30 juni 2017. De Europese Centrale Bank heeft op 21 juli 2017 bekendgemaakt⁽¹⁾ dat entiteiten die in resolutie zijn, vanaf 31 december 2021, niet langer toegang hebben tot het Eurosysteem. Rekening houdend met de ingrijpende vermindering van de financieringsbehoefte van Dexia sinds eind 2012 en de diversificatie van zijn financieringsbronnen, zou de verwachte impact van deze beslissing beperkt moeten blijven. Bovendien, legt Dexia in het kader van een voorzichtig liquiditeitsbeheer eveneens liquiditeitsreserves aan.

Er blijft echter onzekerheid rond de verwezenlijking van het businessplan over de looptijd van de resolutie van de Groep.

- Zo kan dit plan impact ondervinden van boekhoudkundige en prudentiële wijzigingen.
- Omwille van de specifieke financiële kenmerken van Dexia sinds de aanvang van de resolutie kan de Groep niet garanderen dat bepaalde reglementaire ratio's gedurende de looptijd van haar resolutie constant nageleefd zullen worden.

De groep Dexia is gevoelig voor de evolutie van de macro-economische omgeving en voor de marktparameters, zoals de wisselkoersen, de rentevoeten of de credit spreads, waarvan de schommelingen een impact kunnen hebben op het businessplan. Een ongunstige evolutie van deze parameters zou in het bijzonder kunnen wegen op de liquiditeit en het solvabiliteitsniveau van de Groep, via een stijging van het *cash collateral* dat Dexia dient te storten aan zijn tegenpartijen van derivaten⁽²⁾. Het kan ook een impact hebben op de waardering van financiële activa, passiva en OTC-derivaten, waarvan de schommelingen in de resultatenrekening worden geboekt en kunnen leiden tot een wijziging van de AFS-reserve en het reglementaire kapitaalniveau van de Groep.

- Als ten slotte de financieringscapaciteit op de markt van schuldpapier met staatswaarborg zou verminderen, zou Dexia moeten teruggrijpen naar duurdere financieringsbronnen die een rechtstreekse impact zouden hebben op de in het businessplan vooropgestelde rentabiliteit.

Verduidelijkingen betreffende de boekhoudkundige en reglementaire wijzigingen

De IFRS 9-norm "Financiële instrumenten" werd in juli 2014 door de IASB gepubliceerd en op 22 november 2016 door de Europese Unie goedgekeurd. Ze treedt in werking op 1 januari 2018 ter vervanging van de IAS 39-norm "Financiële instrumenten: opname en waardering".

Op basis van onderzoeken die het tot dusver heeft verricht, verwacht Dexia dat de toepassing van IFRS 9 een positieve totale netto-impact zal hebben op het eigen vermogen van de Groep op 1 januari 2018. Deze impact kan veranderen afhankelijk van een aantal factoren, waaronder de marktvoorwaarden en de gevolgen daarvan voor het bedrag aan AFS-reserve, normatieve veranderingen en eventuele interpretaties of de kalibratie van modellen voor voorzieningen, onder meer wat betreft de macro-economische scenario's die hiervoor gekozen zullen worden.

B. Geconsolideerde resultaten 1H 2017 van de groep Dexia

Resultatenrekening van de periode

Tijdens het 1^e halfjaar van 2017 boekte de groep Dexia een netto-resultaat groepsaandeel van -296 miljoen EUR.

Over deze periode bedraagt het nettobankproduct +9 miljoen EUR. Van dat bedrag is -80 miljoen EUR toe te schrijven aan de evolutie van de marktparameters. Deze laatste beïnvloeden rechtstreeks de waardering van bepaalde elementen (derivaten gewaardeerd op basis van een OIS-curve, de berekening van de CVA (*Credit Valuation Adjustment*), de DVA (*Debit Valuation Adjustment*) en de FVA (*Funding Valuation Adjustment*). Zonder deze elementen en zonder de niet-recurrerende elementen blijft het nettobankproduct relatief stabiel in vergelijking met 1H 2016. In feite wordt de daling van de inkomsten ten gevolge van de afname van de activaportefeuille, gecompenseerd door de beperking van de financieringskosten over de periode. Deze wordt verklaard door een drievoudig effect: de vermindering van het volume aan financieringen, de optimalisatie van de financieringsmix tegen marktvoorwaarden die voordeliger zijn dan de financieringsvoorwaarden bij de centrale banken, en ingezamelde deposito's, alsook een verbetering van de marktvoorwaarden die weerspiegeld wordt in de kost van de aangetrokken financieringen.

(1) Cf. Persbericht van Dexia van 21 juli 2017, beschikbaar op www.dexia.com.

(2) Een daling van de langetermijnrente met 10 basispunten zou een stijging meebrengen van ongeveer +1 miljard EUR in de liquiditeitsbehoefte.

De kosten bedragen -252 miljoen EUR. Daarvan stemt -85 miljoen EUR overeen met de boeking van bankheffingen en reglementaire bijdragen, verschuldigd voor 2017, maar geboekt in het 1^e kwartaal in overeenstemming met de norm IFRIC 21. Zonder deze elementen zijn de operationele kosten gedaald tegenover de vorige halfjaren.

Het brutobedrijfsresultaat beloopt -243 miljoen EUR.

De risicokost is licht negatief en komt uit op -5 miljoen EUR. Dit bedrag omvat de versterking ten belope van -89 miljoen EUR van de voorzieningen op de blootstellingen verbonden aan de Commonwealth van Puerto Rico. Dit bedrag wordt deels gecompenseerd door terugnemingen van voorzieningen op verkochte blootstellingen alsook de terugnemering van collectieve voorzieningen.

Door rekening te houden met deze elementen, komt het resultaat voor belastingen uit op -248 miljoen EUR.

De fiscale lasten over het halfjaar bedroegen -46 miljoen EUR.

Het nettoresultaat van de beëindigde activiteiten of deze in verkoop bedraagt +2 miljoen EUR. Dit komt overeen met een aanpassing van een voorziening gerealiseerd door een verkochte en door Dexia teruggekochte entiteit, conform de verkoopovereenkomst.

Het resultaat dat toe te schrijven is aan de minderheidsbelangen, bedraagt +4 miljoen EUR, wat het nettoresultaat groepsaandeel voor het 1e halfjaar van 2017 op -296 miljoen EUR brengt.

Analytische presentatie van de resultaten van de periode

Het nettoresultaat groepsaandeel van -296 miljoen EUR bestaat uit de volgende elementen:

- -171 miljoen EUR is toe te schrijven aan recurrente elementen⁽¹⁾;
- -80 miljoen EUR is verbonden aan boekhoudkundige volatiliteits-elementen⁽²⁾;
- -46 miljoen EUR werd gegenereerd door niet-recurrente elementen⁽³⁾.

Om de lezing van zijn resultaten te vergemakkelijken en de dynamiek ervan tijdens het jaar te kunnen aantonen, kiest Dexia voor een aparte presentatie van het resultaat van deze drie analytische segmenten.

Recurrente elementen

Het nettoresultaat groepsaandeel van de recurrente activiteiten over het halfjaar bedraagt -171 miljoen EUR.

Het nettobankproduct over deze periode bedraagt +129 miljoen EUR, waarvan 108 miljoen EUR door de invloed van de nettorentemarge, die overeenstemt met de kosten voor het behoud van de activa

ANALYTISCHE PRESENTATIE VAN DE RESULTATEN VAN DE GROEP DEXIA VOOR H1 2017				
<i>in miljoen EUR</i>	Recurrente elementen	Boekhoudkundige volatiliteits-elementen	Niet-recurrente elementen	Totaal
Nettobankproduct	129	-80	-40	9
Algemene bedrijfskosten en afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	-244	0	-8	-252
Brutobedrijfsresultaat	-115	-80	-48	-243
Risicokost	-5	0	0	-5
Nettowinst (verlies) op activa	0	0	0	0
Resultaat voor belastingen	-120	-80	-48	-248
Winstbelastingen	-46	0	0	-46
Nettoresultaat van beëindigde activiteiten of deze in verkoop	0	0	2	2
Nettoresultaat	-166	-80	-46	-292
Minderheidsbelangen	4	0	0	4
Nettoresultaat groepsaandeel	-171	-80	-46	-296

- (1) Recurrente elementen: elementen verbonden aan het behoud van de activa zoals opbrengsten van portefeuilles, financieringskosten, operationele uitgaven, kosten van risico en belastingen.
- (2) Boekhoudkundige volatiliteitselementen: elementen verbonden aan aanpassingen van de reële waarde van activa en passiva, zoals onder meer de impact van de IFRS 13-norm (CVA, DVA, FVA) en de waardering van OTC-derivaten, de variatie in de WISE portfolio (synthetische effectisering van een portfolio van herverzekerde obligaties).
- (3) Niet-recurrente elementen: elementen met een uitzonderlijk karakter, die zich niet regelmatig voordoen, zoals meer- of minwaarden op de verkoop van participaties en activa, kosten en winsten verbonden aan geschillen en herstructureringskosten.

en het transformatieresultaat van de Groep. De nettorentemarge blijft relatief stabiel, de vermindering van de opbrengsten, werd gecompenseerd door de daling van de financieringskosten.

De kosten bedragen -244 miljoen EUR over het halfjaar. Ze omvatten -85 miljoen EUR bankheffingen en bijdragen tot resolutiefondsen. Zonder deze heffingen en bijdragen weerspiegelt de gunstige evolutie van de operationele kosten de inspanningen van de Groep om haar kostenbasis te beperken.

Rekening houdend met de risicokost ten belope van -5 miljoen EUR, en de fiscale lasten ten belope van -46 miljoen EUR over het eerste halfjaar, alsook met de minderheidsbelangen van +4 miljoen EUR, komt het nettoresultaat groepsaandeel van de recurrente activiteiten op -171 miljoen EUR.

Boekhoudkundige volatiliteitselementen

Over het 1e halfjaar van 2017 hadden de boekhoudkundige volatiliteitselementen een negatieve impact van -80 miljoen EUR. Dit kwam vooral door de negatieve evolutie van de waardering van de derivaten op basis van een OIS-curve, in voor de Groep ongunstige marktomstandigheden. Deze impact werd deels gecompenseerd door de gunstige evolutie van de CVA.

Niet-recurrente elementen

De niet-recurrente elementen die in het 1e halfjaar van 2017 werden geboekt, bedragen -46 miljoen EUR. Ze omvatten onder meer:

- Winsten verbonden aan het actieve balansbeheer, voor een bedrag van +12 miljoen EUR;
- De negatieve impact van de verbreking van de boekhoudkundige dekkingsrelaties op de ondernemingen verbonden aan de Commonwealth van Puerto Rico, met het oog op de verkoop ervan, ten belope van -52 miljoen EUR;
- De evolutie van de voorzieningen voor geschillen, met een netto-impact van -5 miljoen EUR;
- De boeking van herstructureringskosten ten belope van -6 miljoen EUR.

3. EVOLUTIE VAN DE BALANS, DE SOLVABILITEIT EN DE LIQUIDITEITSSITUATIE VAN DE GROEP

A. Balans en solvabiliteit

Halfjaarevolutie van de balans

Op 30 juni 2017 bedraagt het geconsolideerde balanstotaal van de Groep 199,4 miljard EUR, een daling met -13,4 miljard EUR tegenover 31 december 2016.

Aan de actiefzijde valt de daling van de balans tijdens het halfjaar, bij constante wisselkoers, hoofdzakelijk te verklaren door:

- de afbouw van de activaportefeuille met -8,9 miljard EUR, waarvan -5,2 miljard EUR verbonden aan de natuurlijke afschrijving van de portefeuille en -3,7 miljard EUR aan activaverkopen of vervroegde terugbetalingen;
- een afname van de reële waarde van de activa en derivaten met -6,5 miljard EUR;
- een vermindering met -2,8 miljard EUR van het cash collateral dat de Groep betaalt aan haar tegenpartijen van derivaten, in een context van stijging van de langetermijnrente;
- deels gecompenseerd door een stijging met +6,5 miljard EUR, van het bij de centrale banken geplaatste deposito ter versterking van de liquiditeitsreserve binnen een context van politieke onzekerheid.

Aan de passiefzijde en bij constante wisselkoers is de evolutie van de balans hoofdzakelijk toe te schrijven aan:

- een daling van de reële waarde van de verplichtingen en de derivaten met -7,1 miljard EUR;
- een vermindering ten belope van -4,3 miljard EUR van de marktfinancieringen en de financieringen bij de Europese Centrale Bank.

De impact van de wisselkoersschommelingen op de evolutie van de balans bedraagt in totaal -1,8 miljard EUR over het halfjaar.

Solvabiliteitsratio's

Op 30 juni 2017 bedraagt het "Common Equity Tier 1"-kapitaal van de groep Dexia 6 252 miljoen EUR, tegen 7 011 miljoen EUR op 31 december 2016. Deze daling valt vooral te verklaren door het in de loop van het halfjaar geboekte verlies en door de aftrek van 80 % van de AFS-reserve in 2017, tegen 60 % in 2016, in overeenstemming met de overgangsbepalingen van de richtlijn CRD IV. Het van het reglementaire kapitaal afgetrokken bedrag aan AFS-reserve kwam op 30 juni 2017 uit op -3,2 miljard EUR, terwijl dat op 31 december 2016 nog -2,7 miljard EUR was. Deze evolutie wordt deels gecompenseerd door een inkrimping van de credit spreads en door een koersstijging van de euro, alsook door de verkoop van sterk gewogen activa of van rechtstreeks van het eigen vermogen afgetrokken participaties.

De winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt, kwamen op 30 juni 2017 uit op -4,7 miljard EUR, een sterke verbetering met +1 miljard EUR sinds eind 2016, met name door de inkrimping van de credit spreads op staatsobligaties, in het bijzonder Italiaanse en Portugese.

Op 30 juni 2017 bedragen de risicogewogen activa 36,7 miljard EUR, waarvan 34,4 miljard EUR toe te schrijven is aan het kredietrisico, 1,3 miljard EUR aan het marktrisico en 1 miljard EUR aan het operationele risico. Eind 2016 bedroeg het nog 43,4 miljard EUR, waarvan 41,0 miljard EUR toe te schrijven was aan het kredietrisico, 1,4 miljard EUR aan het marktrisico en 1 miljard EUR aan het operationele risico. Wat het kredietrisico betreft, kwam de sterke daling ten belope van 6,6 miljard EUR er vooral door de natuurlijke afbouw van de activaportefeuille, door verkopen gerealiseerd door de Groep, door een gunstig wisselkoerseffect en door een afname van de reële waarde van de blootstellingen.

Op basis van deze elementen bedraagt de "Common Equity Tier 1"-ratio van Dexia 17,0 % op 30 juni 2017, tegen 16,2% eind 2016. Op 30 juni 2017 bedraagt de "Total Capital"-ratio 18,0 %, tegen 16,8% eind 2016. Dat is boven het minimum van 9,875 % (door de kapitaal-instandhoudingsbuffer van 1,250 % mee te tellen) zoals opgelegd door de Europese Centrale Bank in het kader van de procedure voor prudentiële controle en evaluatie (*Supervisory Review and Evaluation Process, SREP*) voor 2017.

De "Common Equity Tier 1"-ratio en de "Total Capital"-ratio van Dexia Crédit Local bedragen op 30 juni 2017 respectievelijk 13,9% en 14,7 %.

B. Evolutie van de liquiditeitssituatie van de groep Dexia

De marktomstandigheden van het 1e halfjaar van 2017 werden gekenmerkt door een geleidelijke rentestijging, in combinatie met volatiele credit spreads op Franse overheden binnen een onzeker politiek klimaat, ten gevolge van verkiezingen in Frankrijk.

In deze context ging Dexia voort met het voorzichtige liquiditeitsbeheer van het jaar voordien, om te kunnen inspelen op eventuele storingen op de financiële markten of op een plotse ferme toename van zijn financieringsbehoefte.

Door de rentestijging daalde het netto cash collateral dat Dexia betaalt als waarborg aan de tegenpartijen van zijn derivaten, met -3 miljard EUR en bedraagt 29,7 miljard EUR op 30 juni 2017. Gekoppeld aan de afbouw van de activaportefeuilles, leidde dit tot een daling van het

KAPITAALTOEREIKENDHEID			
<i>in miljoen EUR</i>	30/06/2016	31/12/2016	30/06/2017
Common equity Tier 1	7 401	7 011	6 252
Total capital	7 566	7 305	6 591
Risicogewogen activa	49 960	43 356	36 694
Common equity Tier 1-ratio	14,8 %	16,2 %	17,0 %
Total capital-ratio	15,1 %	16,8 %	18,0 %

RISICOGEWOGEN ACTIVA			
<i>in miljoen EUR</i>	30/06/2016	31/12/2016	30/06/2017
Kredietrisico	46 803	40 988	34 383
Marktrisico	2 157	1 367	1 311
Operationeel risico	1 000	1 000	1 000
Totaal	49 960	43 356	36 694

financieringsvolume van de Groep, een trend die deels werd gecompenseerd door de versterking van de aangelegde liquiditeitsreserve. Eind juni 2017 bedraagt het totale financieringsvolume van de Groep 139,6 miljard EUR, tegen 146,5 miljard EUR eind december 2016.

Tijdens het halfjaar, leidde de Franse verkiezingscontext tot erg volatiele credit spreads op Franse staatsobligaties en indirect op de emissievoorwaarden van schuldpapier met staatswaarborg. Het beheer van de uitgiftekalendar liet de Groep in ieder geval toe diverse uitgiftes tegen competitieve prijzen te doen. Dexia Crédit Local lanceerde echter met succes verschillende publieke transacties op lange termijn in euro en in US dollar, waardoor 5,5 miljard EUR kon worden opgehaald, en voerde voor 2,1 miljard EUR bijkomende private plaatsingen uit. Er was ook een stevige activiteit op het vlak van gewaarborgde kortetermijnfinanciering, zowel in euro, in Brits Pond als in US dollar, met een relatief lange gemiddelde looptijd van 8,3 maanden. Op 30 juni 2017 is de totale gewaarborgde uitstaande schuld lichtjes gedaald tot 70,5 miljard EUR, tegen 71,4 miljard EUR eind december 2016.

De activiteit inzake gedekte marktfinancieringen op korte en lange termijn blijft eveneens dynamisch. De daling van het uitstaande bedrag, van 58,4 miljard EUR eind 2016 tot 56,1 miljard EUR op 30 juni 2017, is evenredig met de vermindering van de activa die voor dit type van financiering in aanmerking komen.

Doorgaand op het elan van 2016, stuurde de Groep verder haar funding mix bij en schroefde zij verder de financiering bij de Europese Centrale Bank terug. Die bedroeg op 30 juni 2017 nog 90 miljoen EUR.

Het geheel van deze effecten leidde doorheen het halfjaar tot een daling van de financieringskost van de Groep.

Eind juni 2017 beschikte de groep Dexia over een liquiditeitsreserve van 21,2 miljard EUR, waarvan 9,8 miljard EUR in de vorm van deposito's bij de centrale banken. De "Liquidity Coverage Ratio" (LCR) van de Groep bedraagt 105 %. Op 21 juli 2017 beperkte de Europese Centrale Bank de toegang van Groep tot het Eurosysteem tot een bedrag van 15,2 miljard EUR. Deze beslissing leidt tot een daling van de liquiditeitsreserve, die 15,1 miljard EUR bedraagt op 18 augustus 2017.

KREDIETRISICO

De blootstelling aan het kredietrisico van Dexia wordt uitgedrukt in "Exposure at Default" (EAD). Ze stemt overeen met de beste schatting van de blootstelling aan het kredietrisico bij wanbetaling. De door Dexia gebruikte definitie van de EAD staat in het Jaarverslag Dexia 2016 toelichting 7 bij de geconsolideerde jaarrekening.

Op 30 juni 2017 bedraagt de blootstelling aan het kredietrisico van Dexia 156,9 miljard EUR, ten opzichte van 164,7 miljard EUR eind december 2016. De daling die voortvloeit uit de natuurlijke afschrijving van de portefeuille en de verkopen van activa, werd versterkt door een gunstig wissel-effect en door de stijging van de reële waarde van de activa, wegens de inkrimping van de credit spreads.

De blootstelling bestaat voor 78 miljard EUR uit leningen en voor 66 miljard EUR uit obligaties.

Ze is voornamelijk toegespitst op de Europese Unie (72 %) en de Verenigde Staten (16 %).

UITSPLITSING PER GEOGRAFISCH SEGMENT			
<i>in miljoen EUR</i>	30/06/2016	31/12/2016	30/06/2017
Frankrijk	25 081	25 484	26 437
Verenigde Staten	26 892	23 897	24 534
Italië	27 396	25 512	24 237
Verenigd Koninkrijk	26 916	25 461	23 597
Duitsland	22 672	20 689	19 000
Spanje	15 868	14 154	12 543
Japan	8 787	7 479	7 060
Portugal	4 093	3 905	3 873
Canada	2 864	2 655	2 427
België	2 182	2 035	1 775
Scandinavische landen	1 280	1 229	1 256
Centraal-en Oost Europa	2 429	1 843	1 084
Oostenrijk	1 559	1 118	1 065
Zuidoost Azië	907	620	488
Centraal-en Zuid-Amerika	509	490	472
Zwitserland	592	399	379
Turkije	443	367	295
Nederland	567	390	176
Griekenland	146	128	81
Luxemburg	104	85	60
Hongarije	687	275	49
Ierland	101	103	10
Andere	7 159	6 347	6 027
Totaal	179 235	164 665	156 926

Op 30 juni 2017 betreft het overgrote deel van de blootstellingen de lokale publieke sector en de overheden (72 %), wat de historische activiteit van Dexia weerspiegelt. De portefeuille van de overheden stijgt met 18 % wegens de toename van de deposito's bij de Federal Reserve (FED) en de Banque de France. Het aandeel van de financiële instellingen bedraagt 17,6 miljard EUR, vooral bestaande uit repo's en gedekte obligaties.

UITSPLITSING PER TYPE TEGENPARTIJ			
<i>in miljoen EUR</i>	30/06/2016	31/12/2016	30/06/2017
Lokale openbare sector	96 018	89 298	82 772
Overheden	26 958	25 458	29 972
Financiële instellingen	24 496	20 123	17 631
Projectfinancieringen	14 471	13 515	12 347
ABS/MBS	7 378	6 600	5 395
Bedrijven	8 179	7 607	6 977
Herverzekeraars	1 733	2 062	1 830
Particulieren, vrije beroepen, zelfstandigen	2	2	2
Totaal	179 235	164 665	156 926

De gemiddelde kredietkwaliteit van Dexia's portefeuille blijft zeer goed, met 91 % van de blootstellingen geassocieerd als *investment grade* op 30 juni 2017.

UITSPLITSING PER RATING (INTERNE RATING)			
	30/06/2016	31/12/2016	30/06/2017
AAA	16,9 %	17,6 %	21,3 %
AA	20,3 %	18,5 %	14,3 %
A	23,8 %	24,2 %	25,9 %
BBB	28,4 %	29,4 %	29,3 %
Non investment grade	9,3 %	9,2 %	8,1 %
D	1,1 %	0,9 %	0,7 %
Niet genoteerd	0,2 %	0,3 %	0,3 %
Total	100 %	100 %	100 %

UITSPLITSING VAN HET RISICO VAN DE GROEP OP SOMMIGE LANDEN PER SECTOR

<i>in miljoen EUR</i>	Totaal	Waarvan lokale openbare sector	Waarvan project- en bedrijfs-financieringen	Waarvan financiële instellingen	Waarvan ABS/MBS	Waarvan soevereine blootstellingen	Waarvan herverzekeraars
Verenigde Staten	24 534	11 364	738	2 837	3 228	4 903	1 463
Italië ⁽¹⁾	24 237	9 955	868	785	41	12 587	0
Frankrijk	26 437	14 521	3 156	2 921	0	5 839	0
Verenigd Koninkrijk	23 597	11 147	8 824	1 675	1 522	61	367
Duitsland	19 000	16 045	193	2 511	0	251	0
Spanje	12 543	6 276	1 882	3 476	419	490	0
Japan	7 060	5 249	0	1 003	0	808	0
Portugal	3 873	1 771	94	15	80	1 914	0
Polen	499	1	0	1	0	497	0
Hongarije	49	2	0	0	0	47	0
Turkije	295	3	3	290	0	0	0
Ierland	10	0	8	2	0	0	0
Griekenland	81	3	77	0	0	0	0

(1) De blootstelling aan de Italiaanse banksector van 785 miljoen EUR omvat de blootstelling aan de Italiaanse banken van 159 miljoen EUR. Het saldo van 626 miljoen EUR heeft betrekking op de blootstelling aan de clearinginstellingen.

Specifieke aandacht werd besteed aan de landen vermeld in bovenstaande tabel, omwille van een aanzienlijke blootstelling of een situatie die een potentieel risico vormt. De voornaamste evoluties en belangrijkste gebeurtenissen met betrekking tot deze landen en sectoren in het eerste halfjaar van 2017 worden toegelicht in de volgende paragrafen.

Verbintenissen van de groep Dexia rond centrale overheden

De verbintenissen van Dexia rond overheden hebben vooral betrekking op Italië en in mindere mate op Frankrijk, de Verenigde Staten, Portugal en Japan.

De financiële situatie van de Europese landen en de Verenigde Staten is verder verbeterd, onder impuls van een gunstige economische en politieke conjunctuur in de eerste helft van 2017. Zo zijn de rentever verschillen tussen de belangrijkste Europese economieën verkleind na de verkiezingen in Frankrijk, die door de beleggers van nabij gevolgd werden. Bovendien valt het groeiniveau van de eurozone intussen te vergelijken met dat van de Verenigde Staten. Deze gunstige evolutie zou de Europese Centrale Bank ertoe kunnen aanzetten haar beleid te herzien. Toch blijven er van land tot land verschillen bestaan. Zo wordt Italië geconfronteerd met een herstructurering van zijn banksysteem en zet de aanhoudende politieke onzekerheid er een rem op het doorvoeren van hervormingen.

In de Verenigde Staten geraakt de door de pas verkozen president beloofde fiscale versoepeling moeilijk van de grond. Terwijl de groei, de inflatie en de werkloosheid stilaan op het gewenste niveau zitten, zou de FED moeten doorgaan met het geleidelijk optrekken van haar

belangrijkste basisrente. Ze maakte onlangs haar voornemen bekend om de verworven activa tijdens de periode van monetaire versoepeling door te verkopen.

In Japan zet de premier het aangevatte monetaire beleid voort, ondanks politieke druk met de bedoeling de inkoop van activa af te bouwen. Uit de cijfers van dit halfjaar blijkt dat de economische groei lijkt aan te houden.

Verbintenissen van de groep Dexia rond de lokale openbare sector

Aangezien Dexia al decennialang leningen toekent aan lokale besturen, heeft de lokale openbare sector een groot aandeel in de blootstelling van de Groep, die zich vooral concentreert in de landen van West-Europa (Frankrijk, Italië, Duitsland, Spanje, Verenigd Koninkrijk) en in Noord-Amerika.

Tijdens de jaren 2008-2014, die werden gekenmerkt door de economische crisis, verslechterde de financiële situatie van een aantal besturen, onder meer in Spanje en Portugal, en verkleinde de speelruimte in de meeste landen. De felst verzwakte landen troffen drastische maatregelen om het afsluiten van leningen en de groei van de uitgaven via stabiliteitspacten onder controle te houden, en verleenden financiële steun via hulpfondsen (aanzuivering van leveranciersschulden, leningen tegen gunsttarieven, enz.). 2015 was een jaar van stabilisatie, dat in 2016 een vervolg kreeg: hoewel er nog steeds moeilijke gevallen zijn, is de spanning verminderd. In Frankrijk komt er een einde aan de inkrimping van de spaargelden, dankzij een reële inspanning om de uitgaven te beheersen en ondanks de daling van de overheidsdotaties.

Nadat er twee jaar minder geïnvesteerd werd, mogen we nu van een nieuwe start spreken. In Spanje, waar een aantal begrotingsindicatoren weliswaar nog steeds op spanningen wijzen, konden de regio's dankzij de staatssteun hun verbintenissen bij zowel hun leveranciers als hun banken nakomen. In Italië werpen de inspanningen in de gezondheidssector, de achilleshiel van onder meer Campanië en Latium, nu vrucht af.

Belangrijkste aandachtspunten

■ Catalonië en Valencia

Deze twee grote regio's zijn voor Spanje belangrijke economische aantrekkingspolen, maar blijven met financiële problemen kampen. Allebei vertonen ze identieke kenmerken: spaartekorten, een zware schuldenlast en weinig liquide middelen, waardoor ze afhankelijk zijn van herfinanciering op korte termijn. Bijgevolg genieten ze uitgesproken steun van de Staat. De blootstelling van de groep Dexia aan Catalonië en Valencia bedraagt respectievelijk 1,7 miljard EUR en 0,659 miljard EUR. Tot op heden liet de Groep geen enkel betalingsincident optekenen.

■ Puerto Rico

De situatie van de Commonwealth van Puerto Rico blijft een aandachtspunt. De federale raad die de financiële situatie moet rechtzetten, schreef de schuld van de centrale regering van Puerto Rico, van de meeste openbare dienstenbedrijven en van het fonds voor de financiering van de ambtenarenpensioenen tijdens de eerste jaarhelft in onder titel III⁽¹⁾ van de PROMESA-wet die het Congres in 2016 afkondigde. Deze entiteiten hebben hun betalingen gestaakt. In de gevallen waarin hun verplichtingen verzekerd zijn door kredietverzekeraars (monoline), wordt de schuldaflossing door deze laatste ten laste genomen.

De blootstelling van de groep Dexia beperkt zich tot overheidsbedrijven verbonden aan de Commonwealth van Puerto Rico en bedroeg 442 miljoen EUR op 30 juni 2017. Daarvan is 95 % gewaarborgd door verzekeraars van goede kwaliteit. Ondanks deze garanties, nopen een aantal langlopende kredieten zonder tussentijdse aflossing echter tot voorzichtigheid. Daarom besliste Dexia om tijdens het tweede kwartaal van 2017 extra voorzieningen aan te leggen. Dit bracht het totale bedrag aan voorzieningen op 125 miljoen EUR (143 miljoen USD) per 30 juni 2017.

Dexia ging tegelijk over tot de verkoop van een aantal posities. Tijdens de maanden juli en augustus verminderde de Groep haar blootstellingen met 86 miljoen EUR (99 miljoen USD) zijnde om en bij de 20 % van de initiële blootstelling.

■ Chicago Board of Education (CBOE)

De CBOE kent financiële problemen als gevolg van een heel hoge schuldenlast, een onderfinanciering van haar pensioenfondsen en de aanhoudende daling van het aantal ingeschreven studenten. Deze problemen worden nog versterkt door de achterstand die de staat Illinois heeft opgelopen bij de storting van subsidies aan de CBOE. Deze laatste heeft bijgevolg het aandeel van financiering op korte termijn, waarvan de voorwaarden verstrengd zijn, verhoogd. De Groep was op 30 juni 2017 voor een bedrag van 447 miljoen EUR blootgesteld aan de CBOE. Zo'n 14 % daarvan geniet een herverzekering vanwege Ambac. Om het risico op verlies te dekken, werd ook nog een collectieve voorziening van 37 miljoen EUR aangelegd. Hoewel ze het financieel lastig heeft, blijft de CBOE haar verbintenissen nakomen en financierde ze voorlopig de aflossing van haar financiële schuld tot in maart 2018.

Verbintenissen van de groep Dexia rond project- en bedrijfsfinanciering

De portefeuille van project- en bedrijfsfinancieringen bedroeg 19,3 miljard EUR op 30 juni 2017, een daling met 9 % tegenover eind 2016, vooral wegens de natuurlijke aflossing en vervroegde terugbetalingen. Deze portefeuille bestaat voor 64 % uit projectfinancieringen, en het saldo uit financieringen aan corporates, zoals financieringen van overnames, handelstransacties of bedrijfsobligaties.

Op 30 juni 2017 bedroeg de portefeuille van projectfinancieringen 12,3 miljard EUR. 70 % van de portefeuille is gesitueerd in West-Europa, 22 % in de Verenigde Staten, Canada en Australië. 74 % van de portefeuille heeft als rating *investment grade*.

Een aantal projecten worden aandachtig gevolgd. In het bijzonder de wijziging van de Spaanse regelgeving rond hernieuwbare energie, die op 16 juni 2014 werd goedgekeurd en de tarieven voor terugkoop van elektriciteit herzien, heeft een ongunstige impact op een gedeelte van de portefeuille met hernieuwbare Spaanse projecten, vooral de projecten rond zonne-energie. De beheerders spelen nu verder in op de gevolgen van deze wijziging. Verschillende projecten waren alvast het voorwerp van herstructureringen, en over andere projecten wordt nog onderhandeld.

De portefeuille van bedrijfsfinancieringen bedroeg eind juni 2017 ongeveer 7 miljard EUR. 93 % van de portefeuille is gesitueerd in West-Europa, 5 % in de Verenigde Staten, Canada en Australië. 94 % van de portefeuille heeft als rating *investment grade*.

(1) Titel III is een algemene regeling voor de herstructurering van de overheidsschuld, onder bescherming van een rechtbank waarvan de rechter is benoemd door de "Chief Justice" van de Supreme Court van de VS, en is geïnspireerd op hoofdstukken 9 en 11 van de federale faillissementswet.

De directe blootstelling van de Groep aan de oliesector, verzwakt door de neerwaartse trend van de grondstofprijzen, bedroeg 206 miljoen EUR. Het betreft voornamelijk blootstellingen aan projectfinancieringen, waarvan wordt aangenomen dat deze bestand zijn tegen eventuele dalingen van de olieprijs, en in beperktere mate aan belangrijke bedrijven. Voor enkele individuele dossiers werden gericht voorzieningen aangelegd.

De blootstelling van de Groep aan Qatar stemt overeen met 9 projectfinancieringen voor een bedrag van 309 miljoen EUR. Ze hebben betrekking op fabrieken voor ofwel ontzilting/elektriciteitsproductie, ofwel productie/transport van LNG. Al deze projecten zijn van erg goede kwaliteit en lijken tot dusver niet te lijden onder de diplomatieke crisis tussen Qatar en zijn buurlanden

Verbintenissen van de groep Dexia rond ABS

Op 30 juni 2017 bedroeg de ABS-portefeuille van Dexia 5,4 miljard EUR, een daling met 1,2 miljard EUR tegenover eind 2016 door enerzijds de terugbetaling van een aantal posities en anderzijds de verkoop van een aantal activa (voor 703 miljoen EUR). Deze verkopen concentreerden zich in de portefeuille van Amerikaanse studentenleningen (*US government student loans*).

In het algemeen bestaat het grootste deel van de portefeuille uit Amerikaanse studentenleningen (3,1 miljard EUR), die over een behoorlijk lange periode worden terugbetaald en van goede kwaliteit zijn, want ze worden door de Amerikaanse Staat gewaarborgd. Het saldo bestaat vooral uit *Residential Mortgage Backed Securities* (RMBS) voor 0,578 miljard EUR, waarvan 0,363 miljard EUR in Spanje.

De kwaliteit van de ABS-portefeuille bleef globaal genomen stabiel: 97,6 % van de portefeuille was eind juni 2017 *investment grade*, aangezien bijna alle schijven waarin Dexia heeft belegd, van senior niveau zijn.

Verbintenissen van de groep Dexia rond kredietherverzekeraars

Dexia staat onrechtstreeks bloot aan de kredietwaardigheid van kredietherverzekeraars (monolines), via de verzekeringscontracten die werden gesloten voor het afdekken van bepaalde types van obligaties die werden uitgegeven in de vorm van effecten of leningen. Via hun verzekeringspolis verbinden deze herverzekeraars zich tot de onherroepelijke en onvoorwaardelijke terugbetaling van de hoofdsom en de

opeisbare interesten van de kredieten als de onderliggende tegenpartij in gebreke blijft.

Op 30 juni 2017 bedroegen de door kredietherverzekeraars gewaarborgde activa 16,7 miljard EUR. 74 % van de onderliggende activa kregen van een of meer ratingagentschappen een *investment grade* rating.

Verbintenissen van de groep Dexia rond financiële instellingen

De posities van Dexia in de financiële instellingen bedroegen 17,6 miljard EUR op 30 juni 2017, wat neerkomt op een lichte daling met 2,5 miljard EUR sinds december 2016.

Ze bestaan voor 76 % uit obligaties, gedekte obligaties en repo-transacties bij financiële instellingen. Het saldo zijn posities die gekoppeld zijn aan financiële instellingen en derivatentransacties.

De posities van Dexia bevinden zich voor 16 % in de Verenigde Staten en voor 73 % in Europa, hoofdzakelijk in Spanje (20 %), Frankrijk (17 %), Duitsland (14 %) en het Verenigd Koninkrijk (10 %).

De kredietkwaliteit van de portefeuille bleef in de eerste helft van 2017 globaal genomen stabiel.

De evolutie van de groep Deutsche Bank werd aandachtig gevolgd; haar situatie stabiliseerde in het voorjaar dankzij een kapitaalinjectie van 8 miljard EUR. De uitstaande kredieten van Dexia aan deze groep bedroegen 1,2 miljard EUR op 30 juni 2017.

Bovendien werd het halfjaar gekenmerkt door de beroering rond de Italiaanse banksector. Doordat de groep Dexia sterk blootgesteld blijft aan de Italiaanse staat, is ze gevoelig voor elk scenario waarin de onrust overslaat op de banken en de overheidssector. De blootstelling van de Groep aan de Italiaanse banken bedraagt 159 miljoen EUR. De overgrote meerderheid zijn banken met een goede kredietkwaliteit. De blootstelling aan *non investment grade* banken bedraagt minder dan 0,3 miljoen EUR en bestaat uit gecollateraliseerde derivaten.

Waardevermindering op tegenpartijrisico – kwaliteit van de activa

In de eerste helft van 2017 stijgen van de activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan (+154 miljoen EUR), tot 1 218 mil-

joen EUR op 30 juni 2017, en nemen ook de specifieke waardeverminderingen met +6 miljoen EUR toe, tot 327 miljoen EUR. Dit valt onder meer te verklaren door:

- de waardevermindering van de portefeuille van ondernemingen verbonden aan Puerto Rico (zie hoofdstuk “Verbintenissen van Dexia rond de lokale openbare sector”);
- de falings, gevolgd door het aanleggen van voorzieningen, van een ABS en een energiedossier in Spanje.

Gecompenseerd door terugnames van voorzieningen verbonden aan:

- de verkoop van posities op Spaanse autowegen en een Grieks lokaal bestuur;
- de herstructurering van een windmolenproject in Australië en een infrastructuurproject in Spanje;
- de natuurlijke afschrijving van een aantal dossiers die een waardevermindering hebben ondergaan.

Hierdoor bedraagt de dekkingsratio 26,9 % op 30 juni 2017.

Naast de specifieke waardeverminderingen beschikt Dexia over (statistische en sectorale) collectieve voorzieningen, die in de loop van het halfjaar daalden tot 362 miljoen EUR op 30 juni 2017. Deze daling houdt vooral verband met:

- de verkoop van ABS-posities;
- de update van de berekeningsparameters;
- de gunstige bewegingen van de perimeter van voorzieningen (upgrade van tegenpartijen);
- de natuurlijke afschrijving van activa tijdens het halfjaar;
- de gunstige evolutie van de wisselkoers.

MARKTRISICO

Value at Risk (VaR)

Eind juni 2017 bedraagt het totale VaR-verbruik 6,3 miljoen EUR, tegen 8,7 miljoen EUR eind 2016.

Gevoeligheid van de portefeuilles ingedeeld bij activa beschikbaar voor verkoop (Available for Sale) aan de evolutie van de credit spreads

De gevoeligheid van de AFS-reserve van de portefeuilles ingedeeld bij “activa beschikbaar voor verkoop” aan een verhoging van de credit spreads, wordt aandachtig gevolgd. De gevoeligheid voor de renteschommelingen is heel beperkt, vermits het renterisico is ingedekt. Voor de bij AFS ingedeelde obligatieportefeuilles bedroeg de gevoeligheid van de reële waarde (en de AFS-reserve) bij een verhoging van de credit spread met één basispunt -12 miljoen EUR op 30 juni 2017.

TRANSFORMATIERISICO

Het beheersbeleid van Dexia inzake het ALM-risico heeft als doel het liquiditeitsrisico zo laag mogelijk te houden en de blootstelling van de bancaire portefeuille aan het rente- en wisselrisico te beperken.

Aanpak van het rente- en wisselrisico van de bancaire portefeuille

De gevoeligheid van de ALM op lange termijn bedraagt +8,6 miljoen EUR op 30 juni 2017 voor de hele groep Dexia, tegen +8,8 miljoen EUR op 31 december 2016.

KWALITEIT VAN DE ACTIVA			
<i>in miljoen EUR</i>	30/06/2016	31/12/2016	30/06/2017
Activa die een specifieke waardevermindering hebben ondergaan	1 544	1 064	1 218
Specifieke waardeverminderingen ⁽¹⁾	539	321	327
Dekkingsratio ⁽²⁾	34,9 %	30,2 %	26,9 %
Collectieve waardeverminderingen	422	416	362

(1) Waardeverminderingen op leningen aan en vorderingen op cliënten en op vastrentende effecten geassocieerd als effecten beschikbaar voor verkoop.

(2) De verhouding tussen de specifieke waardeverminderingen en de activa die een specifieke waardevermindering hebben ondergaan.

Dit sluit aan bij de ALM-strategie, die de volatiliteit van de netto-rentemarge wil beperken.

<i>in miljoen EUR</i>	30/06/2017
Gevoeligheid	+8,6
Limiet	+/-80

Aanpak van het liquiditeitsrisico

Dexia meet en deelt elke maand aan de verschillende regelgevers de Liquidity Coverage Ratio (LCR) mee op het niveau van de Groep en haar belangrijkste bankdochters. Deze ratio heeft als doel het meten van de dekking van de liquiditeitsbehoeften op 30 dagen, in een ongunstige omgeving met een volume van liquide activa. Op 30 juni 2017 bedroeg de LCR van de groep Dexia 105 %.

OPERATIONEEL RISICO EN VEILIGHEID VAN DE INFORMATIESYSTEMEN

Het ondernemingsproject identificeert het beheer van het operationele risico als een van de strategische pijlers van Dexia, in de context van zijn geordende resolutieplan.

Het beheer van het operationele risico steunt op de standaardbenadering binnen het reglementaire kader van Basel.

In de eerste helft van 2017 werden vijf operationele incidenten opgetekend die tot een totaal verlies van 3 900 EUR leidden.

In 2017 stemt de groep Dexia haar structuur en haar operationele processen verder af op haar opdracht van geordende resolutie. Deze resolutiefase kan aanleiding geven tot het ontstaan van operationele risico's, onder meer als gevolg van elementen zoals het vertrek van belangrijke personen, eventueel gedemotiveerde medewerkers of de wijziging van de verwerkingsprocessen. In het bijzonder de projecten rond de outsourcing van een aantal activiteiten kunnen tijdens de voorbereidings- en uitvoeringsfasen operationele risico's meebrengen. Op middellange termijn zouden ze echter de operationele continuïteit van de bank moeten verzekeren en de operationele risico's die zijn verbonden aan systemen, processen en personen, moeten beperken.

Voorts worden de psychosociale risico's bij Dexia aandachtig gevolgd, wat gepaard gaat met preventie- en begeleidingsacties.

STRESS TESTS

Dexia Crédit Local houdt stresstesttoefeningen volgens een transversale en geïntegreerde benadering van het risicobeheersproces van de Groep, rekening houdend met het geordende resolutieplan. De stress-tests zijn bedoeld om potentieel kwetsbare posities aan het licht te brengen en tegelijk, als zich een ongunstige situatie voordoet, een beeld te krijgen van de mogelijke toename van risicogewogen activa, de bijkomende liquiditeitsbehoeften of de vereisten inzake het eigen vermogen.

In de eerste helft van 2017 voerde Dexia een reeks transversale stresstests uit (gevoeligheidsanalyse, analyse volgens scenario). Daarvoor werden macro-economische scenario's met crisissimulaties uitgewerkt. Ter illustratie, de gevolgen van de mogelijke uitslag van de presidentsverkiezingen in Frankrijk werden ingeschat. Deze stresstests worden uitgevoerd binnen hetzelfde operationele kader als dat van het Pijler 2-proces: zoals door de regelgeving geëist, draaien ze rond de ICAAP- en ILAAP-processen.

Ter aanvulling van deze macro-economische stresstests, en zoals geëist door de ECB in verband met de Pijler 2-reglementering en de capital adequacy assessment, worden ook stresstests op de financiële plannen, toegespitst op de situatie van Dexia over periodes gaande van 1 tot 5 jaar, uitgevoerd en overgemaakt aan de toezichthouders.

Geregeld worden ook stresstests met betrekking tot de markt- en liquiditeitsrisico's uitgevoerd die beantwoorden aan de reglementaire vereisten. Overeenkomstig de eisen van Pijler 1 heeft Dexia stresstests uitgevoerd op het merendeel van zijn kredietportefeuilles. Daarbij worden de kredietposities die worden gedekt door interne-ratingsystemen, onderworpen aan specifieke gevoeligheidstests en aan scenario's waarin de macro-economische variabelen verslechteren.

GESCHILLEN

Zoals vele financiële instellingen is Dexia betrokken bij een aantal onderzoeksprocedures en geschillen, als verwerende of als eisende partij.

De belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen in het tweede kwartaal van 2017 in de relevante onderzoeken en geschillen waarin entiteiten van Dexia als verweerder optreden, zijn hieronder samengevat.

De volgende bijgewerkte gegevens dienen te worden gelezen samen met de overeenkomstige samenvattingen vermeld in het jaarverslag 2016 van Dexia (beschikbaar op de website www.dexia.com)

Op basis van de voor Dexia op 30 juni 2017 beschikbare informatie, zouden gebeurtenissen of ontwikkelingen die zich voordeden in het eerste semester van 2017 en het begin van het tweede semester van 2017, in hangende regelgevende onderzoeken of geschillen beschreven in het jaarverslag 2016 van Dexia, en waarvoor hieronder geen verdere stand van zaken is meegedeeld, naar inschatting van Dexia geen aanzienlijke impact mogen hebben op de financiële situatie van de Groep op die datum, of laten ze Dexia niet toe te beoordelen of ze al dan niet een aanzienlijke impact kunnen hebben op de financiële situatie van de Groep.

De gevolgen van de belangrijkste geschillen en onderzoeksprocedures die mogelijk een aanzienlijke impact kunnen hebben op de financiële situatie, de resultaten of de activiteiten van de Groep, zijn weerspiegeld in de beknopte geconsolideerde financiële staten van de Groep. Deze gevolgen werden door Dexia ingeschat op basis van de informatie waarover het op 30 juni 2017 beschikte. Afhankelijk van de voorwaarden van de verzekeringspolissen inzake de beroepsaansprakelijkheid en de bestuurdersaansprakelijkheid die Dexia heeft afgesloten, zouden de schadelijke financiële gevolgen van alle of bepaalde geschillen en onderzoeksprocedures geheel of gedeeltelijk gedekt kunnen zijn door dergelijke verzekeringspolissen. Onder voorbehoud van de aanvaarding van die risico's door de betrokken verzekeraars zouden ze dan ook gecompenseerd kunnen worden met betalingen die Dexia in verband daarmee eventueel ontvangt.

Positieve beslissingen in geschillen omtrent swapcontracten aangeboden door Dexia Crediop

Dexia Crediop, de Italiaanse dochter van Dexia Crédit Local, behaalde een belangrijke overwinning in een rechtszaak met betrekking tot swapcontracten onderschreven door Italiaanse lokale overheden. In een historische beslissing die een vonnis van de High Court in eerste aanleg vernietigt, verwierp het Hof van Beroep in Londen de stelling van de stad Prato dat de renteswapcontracten ongeldig zouden zijn. Het Hof bevestigde uitdrukkelijk dat de contracten en de toepasselijke marges geldig en bindend zijn. Het bevestigde tevens dat Prato de volle bevoegdheid had om deze overeenkomsten aan te gaan.

Het Hof van Beroep verwierp het verzoek van Prato om in cassatieberoep te mogen gaan. Prato diende echter een specifiek verzoek in om rechtstreeks cassatieberoep aan te tekenen bij het Hooggerechtshof in Londen.

Tegelijkertijd werden Dexia Crediop en een vroegere werknemer volledig vrijgesproken in de strafprocessen die tegen hen waren aangespannen voor de correctionele rechtbank van Prato.

Uiteenlopende beslissingen van Nederlandse rechtbanken in geschillen betreffende Dexia Nederland

De Nederlandse rechtbanken deden uiteenlopende uitspraken in rechtszaken rond aandelenleaseproducten van Dexia Nederland:

- De Hoge Raad heeft een beslissing genomen omtrent de (technische) wijze waarop de impact van contracten die met een positief resultaat zijn geëindigd, dient te worden geïmputeerd op contracten waarvoor onder klanten een verlies hebben geleden. In een andere zaak besliste de Hoge Raad om de schadeclausules bij vroegtijdige beëindiging, opgenomen in een aantal door Dexia Nederland (DNL) gesloten contracten, te annuleren, maar bevestigde ze uitdrukkelijk dat DNL recht heeft op een soortgelijke schadevergoeding, op basis van de algemene Nederlandse wettelijke regels. De Hoge Raad verschafte ook duidelijkheid inzake de uiterste datum waarop echtgenoten geldige vernietigingsbrieven hadden kunnen versturen.
- Recentelijk nam het Hof van Beroep van Amsterdam een belangrijke positieve beslissing voor DNL over de feitelijke niet-toepasselijkheid van een aantal principes die door de Hoge Raad waren vooropgesteld in zaken waarbij aandelenleasecontracten waren verkocht via tussenpersonen.

Beslissing van de Rechtbank van Tel Aviv in juridische procedures inzake Dexia Israël

In januari 2017 nam de Rechtbank van Tel Aviv het tweede deel van haar beslissing tot goedkeuring van de voorwaarden van de dading die met eisers was afgesloten en van de vergoeding verschuldigd aan de eisers en hun adviseurs. Deze beslissing maakte het voor Dexia Israël mogelijk om het egaliseringsproces inzake de categorieën van aandelen op te starten, en aan alle aandeelhouders het overeengekomen dividend uit te keren. Dit egaliseringsproces werd goedgekeurd door de algemene vergadering van Dexia Israel en afgerond op 26 april 2017.

Schikking in laatste rechtszaak inzake vermeende GIC prijsafspraken

Dexia kwam in de enige uitstaande rechtszaak inzake vermeende GIC (*Guaranteed Investment Contracts*) prijsafspraken tot een schikking met de eisers, en maakte daarmee een einde aan het laatste geschil dat nog voor de Amerikaanse federale of deelstaatrechtbanken hangende was en waarin een entiteit van de Groep was betrokken.

RATINGS

RATINGS OP 30 AUGUSTUS 2017			
	Lange termijn	Outlook	Korte termijn
Dexia Crédit Local			
Fitch	BBB+	Stable	F2
Moody's	Baa3	Stable	P-3
<i>Moody's – Counterparty Risk (CR) Assessment</i>	<i>Baa3(cr)</i>		<i>P-3(cr)</i>
Standard & Poor's	BBB	Stable	A-2
GBB Rating	BBB	Stable	-
Dexia Crédit Local (uitgiften met staatswaarborg)			
Fitch	AA-	-	F1+
Moody's	Aa3	Stable	P-1
Standard & Poor's	AA	-	A-1+
Dexia Kommunalbank Deutschland (Pfandbriefe)			
Standard & Poor's	A	Stable	-

BEHEERSVERSLAG

INFORMATIE AAN DE AANDEELHOUDERS

BELANGRIJKSTE AANDEELHOUDERS VAN DEXIA OP 30 JUNI 2017

<i>Percentage deelneming in het kapitaal</i>	
Belgische federale overheid via de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij	50,02 %
Franse overheid	44,40 %
Andere institutionele, individuele aandeelhouders en medewerkers	5,58 %

BELANGRIJKSTE TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Er waren geen belangrijke transacties met verbonden partijen in het eerste halfjaar van 2017. Meer informatie wordt verstrekt in het

jaarverslag 2016 van Dexia NV (toelichting 4.4. bij de geconsolideerde jaarrekening, pagina 117).

AANTAL AANDELEN

<i>in miljoen EUR</i>	30/06/2016	31/12/2016	30/06/2017
Aantal aandelen	30 896 352	30 896 352	30 896 352
<i>waarvan aandelen van categorie A</i>	1 948 984	1 948 984	1 948 984
<i>waarvan eigen aandelen</i>	324	324	324
<i>waarvan aandelen van categorie B⁽¹⁾</i>	28 947 368	28 947 368	28 947 368
Aantal inschrijvingsrechten (warrants)	22 197 333	21 968 453	11 085 309
Totaal aantal aandelen en inschrijvingsrechten⁽²⁾	53 093 685	52 864 805	41 981 661

(1) De kenmerken van de aandelen van categorie B worden weergegeven in het jaarverslag 2016 van Dexia, pagina 121

(2) Voor meer gedetailleerde informatie, raadpleeg het luik "Gereguleerde informatie" op www.dexia.com.

BEKNOPT GECONSOLIDEERD FINANCIËEL VERSLAG

BEKNOPT GECONSOLIDEERD FINANCIËEL VERSLAG

OP 30 JUNI 2017	21
GECONSOLIDEERDE BALANS	22
GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING	23
STAAT VAN HET NETTORESULTAAT EN VAN DE WINSTEN EN VERLIEZEN RECHTSTREEKS IN HET EIGEN VERMOGEN GEBOEKT	24
GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN	25
GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT	27
TOELICHTINGEN BIJ HET GECONSOLIDEERD FINANCIËEL VERSLAG	28
Toelichting I. Waarderingsregels en regels voor beknopte geconsolideerde tussentijdse rapportering – Wijzigingen in de consolidatiekring – Voornaamste gebeurtenissen tijdens het eerste semester – Gebeurtenissen na balansdatum	28
Toelichting II. Analyse per bedrijfssegment	37
Toelichting III. Wisselkoersen	37
Toelichting IV. Reële waarde	38
Toelichting V. Transacties met verbonden partijen	44
Toelichting VI. Geschillen	44
VERKLARING VAN DE VERANTWOORDELIJKE PERSOON	45
VERSLAG VAN DE REVISOREN	46

GECONSOLIDEERDE BALANS			
ACTIEF			
<i>in miljoen EUR</i>	30/06/2016	31/12/2016	30/06/2017
I. Kas en centrale banken	3 296	4 223	10 362
II. Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	22 203	17 781	15 316
III. Derivaten als afdekkingsinstrumenten	7 710	6 830	5 396
IV. Financiële activa beschikbaar voor verkoop	20 468	16 568	13 435
V. Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	7 831	7 503	7 102
VI. Leningen aan en vorderingen op cliënten	128 181	119 206	109 946
VII. Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille	2 175	1 750	1 501
VIII. Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	242	1 918	1 884
IX. Lopende belastingen	31	29	32
X. Uitgestelde belastingen	35	32	32
XI. Overlopende rekeningen en overige activa	43 395	36 884	34 339
XII. Activa aangehouden voor verkoop	276	0	0
XV. Materiële vaste activa	15	15	14
XVI. Immateriële vaste activa	29	32	35
Totaal van het actief	235 887	212 771	199 394
VERPLICHTINGEN			
<i>in miljoen EUR</i>	30/06/2016	31/12/2016	30/06/2017
I. Centrale banken	7 350	690	90
II. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening	23 706	18 676	15 932
III. Derivaten als afdekkingsinstrumenten	39 764	33 796	29 674
IV. Schulden aan kredietinstellingen	46 283	40 238	38 286
V. Schulden aan cliënten	10 518	10 778	9 914
VI. Schuldpapier	97 573	98 524	94 795
VII. Waarderingsverschillen van afdekking van het renterisico van een portefeuille	152	100	70
VIII. Lopende belastingen	13	7	40
IX. Uitgestelde belastingen	164	28	0
X. Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	6 078	4 446	4 590
XIII. Voorzieningen voor risico's en kosten	356	432	420
XIV. Achtergestelde schulden	486	482	461
Totaal van de verplichtingen	232 443	208 197	194 272
XV. Eigen vermogen⁽¹⁾	3 444	4 574	5 122
XVI. Eigen vermogen, aandeel van de groep ⁽¹⁾	3 038	4 147	4 673
XVII. Kapitaal en verbonden reserves	2 486	2 486	2 486
XVIII. Geconsolideerde reserves ⁽¹⁾	7 018	7 018	7 219
XIX. Winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt ⁽¹⁾	(6 240)	(5 710)	(4 736)
XX. Resultaat van het boekjaar ⁽¹⁾	(226)	353	(296)
XXI. Minderheidsbelangen	406	427	449
Totaal verplichtingen en eigen vermogen	235 887	212 771	199 394

(1) 30/06/2016: Ten gevolge van een correctie van het verleden, werden de geconsolideerde reserves herzien voor een nettobedrag van -53 miljoen EUR. Dit bedrag bestaat voor -79 miljoen EUR uit het gedeelte van de Cash Flow Reserve verbonden met verrichtingen uit het verleden niet langer gerechtvaardigd door toekomstige transacties en voor +26 miljoen EUR uit een foutieve voorstelling in het verleden van een verrichting uitgedrukt in vreemde munt die zijn vervaldag heeft bereikt in 2016 en waarvoor het resultaat van het eerste semester van 2016 gecorrigeerd werd voor -26 miljoen EUR. Wij verwijzen eveneens naar het Jaarverslag van Dexia van 2016, p. 72.

De toelichtingen van pagina 28 tot 44 maken integraal deel uit van deze beknopte geconsolideerde financiële verslagen.

GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING		
<i>in miljoen EUR</i>	30/06/2016	30/06/2017
I. Renteopbrengsten en soortgelijke opbrengsten	5 017	4 936
II. Rentekosten en soortgelijke kosten	(4 903)	(4 828)
III. Commissies (opbrengsten)	11	7
IV. Commissies (kosten)	(8)	(9)
V. Nettoresultaat uit financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening ⁽¹⁾	(199)	(119)
VI. Nettowinst (verlies) uit financiële activa beschikbaar voor verkoop	49	24
VII. Overige opbrengsten	41	32
VIII. Overige kosten	(24)	(34)
IX. Nettobankproduct	(16)	9
X. Algemene bedrijfskosten	(193)	(245)
XI. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	(8)	(7)
XII. Brutobedrijfsresultaat	(217)	(243)
XIII. Risicokost	(6)	(5)
XIV. Bedrijfsresultaat	(223)	(248)
XVI. Nettowinst (verlies) op overige activa	5	0
XVIII. Resultaat voor belastingen	(218)	(248)
XIX. Winstbelastingen	(21)	(46)
XX. Nettoresultaat van beëindigde activiteiten of activiteiten in beëindiging	0	2
XXI. Nettoresultaat	(239)	(292)
XXII. Aandeel van het minderheidsbelang	(13)	4
XXIII. Nettoresultaat aandeel van de groep	(226)	(296)
Nettoresultaat van de voortgezette activiteiten	(239)	(294)
Aandeel van het minderheidsbelang	(13)	4
Aandeel van de groep	(226)	(298)
Nettoresultaat per aandeel, aandeel van de groep (in EUR)⁽¹⁾		
Gewoon	(116,13)	(152,10)
- waarvan : betrekking op de voortgezette activiteiten	(116,20)	(153,36)
- waarvan : betrekking op de beëindigde activiteiten en de activiteiten in beëindiging	0,07	1,25
Verwaterd	(116,13)	(152,10)
- waarvan : betrekking op de voortgezette activiteiten	(116,20)	(153,36)
- waarvan : betrekking op de beëindigde activiteiten en de activiteiten in beëindiging	0,07	1,25

(1) Uitlijning het resultaat gepubliceerd in het eerste semester van 2016 werd herzien voor -26 miljoen EUR ter correctie van een foutieve voorstelling in het verleden van een verrichting uitgedrukt in vreemde munt die in 2016 zijn vervaldag heeft bereikt. Wij verwijzen eveneens naar het jaarverslag van Dexia van 2016, p. 72.

De toelichtingen van pagina 28 tot 44 maken integraal deel uit van deze beknopte geconsolideerde financiële verslagen.

STAAT VAN HET NETTORESULTAAT EN VAN DE WINSTEN EN VERLIEZEN RECHTSTREEKS IN HET EIGEN VERMOGEN GEBOEKT						
in miljoen EUR	30/06/2016			30/06/2017		
	Brutobedrag	Belastingen	Nettobedrag	Brutobedrag	Belastingen	Nettobedrag
Nettoresultaat⁽¹⁾			(239)			(292)
Elementen geherclassieerd of vatbaar voor toekomstige herclassering in het nettoresultaat						
- Omrekeningsverschillen	(18)		(18)	(47)		(47)
- Herwaardering financiële activa beschikbaar voor verkoop of geherclassieerd naar leningen en vorderingen of naar financiële activa aangehouden tot einde looptijd	(570)		(570)	575	8	583
- Herwaardering derivaten als afdekkingsinstrumenten	(299)		(299)	324		324
Elementen die nooit geherclassieerd zullen zijn of vatbaar zijn voor toekomstige herclassering in het nettoresultaat						
- Actuariële verschillen inzake toegezegd-pensioenregelingen	(4)		(4)	2		2
- Herwaardering toe te schrijven aan het eigen kredietrisico van financiële schulden gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening.				(48)	26	(22)
- Bedrag van het eigen kredietrisico van financiële schulden gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening, geherclassieerd naar de geconsolideerde reserves.				(3)		(3)
Totaal winsten/verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt	(891)		(891)	803	34	837
Nettoresultaat en winsten/verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt			(1 130)			545
Waarvan aandeel van de groep			(1 106)			535
Waarvan aandeel van de minderheidsbelangen			(24)			10

(1) Het resultaat gepubliceerd in het eerste semester 2016 werd herzien voor -26 miljoen EUR ter correctie van een foutieve voorstelling in het verleden van een verrichting uitgedrukt in vreemde munt die in 2016 zijn vervaldag heeft bereikt. Wij verwijzen eveneens naar het jaarverslag van Dexia van 2016, p. 70.

De toelichtingen van pagina 28 tot 44 maken integraal deel uit van deze beknopte geconsolideerde financiële verslagen.

GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN

	Kapitaal en verbonden reserves				Geconsolideerde reserves	Winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt						Netto resultaat aandeel van de groep	Eigen vermogen aandeel van de groep	Eigen vermogen aandeel van de minderheidsbelangen			Totaal geconsolideerd eigen vermogen
	Kapitaal	Met het kapitaal verbonden reserves	Eigen aandelen	Totaal		Reëlewaarde-aanpassingen van effecten beschikbaar voor verkoop of geherclassificeerd naar leningen en vorderingen of naar financiële activa aangehouden tot einde looptijd, na belastingen	Reëlewaarde-aanpassingen van derivaten aangewezen als kasstroom-afdekking, na belastingen	Actuariële verschillen inzake toegezegd-pensioenregelingen	Wijzigingen in de reële waarde van de schulden gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening toe te schrijven aan het eigen kredietrisico, na belastingen	Omrekeningsverschillen	Totaal			Kapitaal en verbonden reserves	Niet-gerealiseerde of uitgestelde winsten/verliezen	Totaal	
<i>in miljoen EUR</i>																	
Op 31/12/2015	500	1 990	(4)	2 486	6 907	(4 337)	(1 224)	0	123	(5 438)	163	4 118	446	(17)	429	4 547	
Correctie eigen vermogen bij opening ⁽¹⁾					(53)		79			79		26				26	
Op 01/01/2016	500	1 990	(4)	2 486	6 854	(4 337)	(1 145)	0	123	(5 359)	163	4 144	446	(17)	429	4 573	
<i>Wijzigingen tijdens het boekjaar</i>																	
- Bestemming van het resultaat 2015					163						(163)						
- Subtotaal van de bewegingen uit de relaties met de aandeelhouders					163						(163)	0				0	
- Omrekeningsverschillen									(17)	(17)		(17)		(1)	(1)	(18)	
- Reëlewaardeaanpassingen van effecten beschikbaar voor verkoop, toegewezen aan het eigen vermogen						(691)				(691)		(691)		(9)	(9)	(700)	
- Reëlewaardeaanpassingen van derivaten toegewezen aan het eigen vermogen							(189)			(189)		(189)		1	1	(188)	
- Reëlewaardeaanpassingen van effecten beschikbaar voor verkoop of geherclassificeerd naar leningen en vorderingen, gerapporteerd in het resultaat						132				132		132				132	
- Reëlewaardeaanpassingen van derivaten gerapporteerd in het resultaat							(112)			(112)		(112)				(112)	
- Wijziging in de actuariële verschillen inzake toegezegd-pensioenregelingen toegewezen aan het eigen vermogen								(3)		(3)		(3)		(1)	(1)	(4)	
- Subtotaal van de wijzigingen in winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt						(559)	(301)	(3)	(17)	(880)		(880)		(10)	(10)	(890)	
Nettoresultaat van het boekjaar ⁽¹⁾											(226)	(226)	(13)		(13)	(239)	
Overige wijzigingen					1		(1)			(1)		0				0	
Op 30/06/2016	500	1 990	(4)	2 486	7 018	(4 896)	(1 447)	(3)	106	(6 240)	(226)	3 038	433	(27)	406	3 444	
Op 31/12/2016	500	1 990	(4)	2 486	7 018	(4 525)	(1 339)	(3)	0	(5 710)	353	4 147	445	(18)	427	4 574	
- Eerste toepassing van de norm IFRS 9 met betrekking tot het eigen kredietrisico van financiële schulden gewaardeerd tegen reële waarde ⁽²⁾					(142)					142	0	0				0	
- Op 01/01/2017 na eerste toepassing van de norm IFRS 9 met betrekking tot het eigen kredietrisico	500	1 990	(4)	2 486	6 876	(4 525)	(1 339)	(3)	142	(5 568)	353	4 147	445	(18)	427	4 574	
<i>Wijzigingen tijdens het boekjaar</i>																	
- Wijzigingen in het kapitaal													4		4	4	
- Dividenden													(4)		(4)	(4)	
- Bestemming van het resultaat 2016					353						(353)	0				0	
- Subtotaal van de bewegingen uit de relaties met de aandeelhouders					353						(353)	0				0	
- Omrekeningsverschillen									(49)	(49)		(49)		2	2	(47)	
- Overdracht naar de reserves van het eigen kredietrisico van terugbetaalde financiële schulden gewaardeerd tegen reële waarde					3				(3)	(3)		0				0	
- Reëlewaardeaanpassingen van effecten beschikbaar voor verkoop, toegewezen aan het eigen vermogen						405				405		405		2	2	407	
- Reëlewaardeaanpassingen van derivaten toegewezen aan het eigen vermogen							262			262		262		(3)	(3)	259	
- Reëlewaardeaanpassingen van effecten beschikbaar voor verkoop of geherclassificeerd naar leningen en vorderingen of naar financiële activa aangehouden tot einde looptijd, gerapporteerd in het resultaat						176				176		176				176	
- Reëlewaardeaanpassingen van derivaten gerapporteerd in het resultaat							64			64		64				64	
- Wijziging in de actuariële verschillen inzake toegezegd-pensioenregelingen toegewezen aan het eigen vermogen								2		2		2		1	1	3	
- Herwaardering toe te schrijven aan het eigen kredietrisico van financiële schulden gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening.									(22)	(22)		(22)				(22)	
- Subtotaal van de wijzigingen in winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt					3	581	326	2	(25)	(49)		838		2	2	840	
- Nettoresultaat van het boekjaar											(296)	(296)	4		4	(292)	
- Overige wijzigingen ⁽³⁾					(13)				(3)	(3)		(16)	13	3	16	0	
Op 30/06/2017	500	1 990	(4)	2 486	7 219	(3 944)	(1 013)	(1)	117	(4 736)	(296)	4 673	462	(13)	449	5 122	

(1) Ten gevolge van een correctie van het verleden, werd het openingsbedrag van het eigen vermogen herzien voor een nettobedrag van -53 miljoen EUR. Dit bedrag bestaat voor -79 miljoen EUR uit het gedeelte van de Cash Flow Reserve verbonden met verrichtingen uit het verleden niet langer gerechtvaardigd door toekomstige transacties en voor +26 miljoen EUR uit een foutieve voorstelling in het verleden van een verrichting uitgedrukt in vreemde munt en die zijn vervaldatum heeft bereikt in 2016. Wij verwijzen eveneens naar het jaarverslag van Dexia 2016, p72.

(2) Zoals toegestaan door de norm IFRS 9, presenteert Dexia, sinds 1 januari 2017, het eigen kredietrisico van financiële schulden gewaardeerd tegen reële waarden in winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt. Het eigen kredietrisico op 31/12/2016 werd dus getransfereerd naar winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt. Wij verwijzen eveneens naar het Jaarverslag 2016 van Dexia, toelichting 3.1 en toelichting 7.2h.

(3) Impact van de vermindering van het belang in Dexia Israël.

De toelichtingen van pagina 28 tot 44 maken integraal deel uit van deze beknopte geconsolideerde financiële verslagen.

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT		
<i>in miljoen EUR</i>	30/06/2016	30/06/2017
Kasstroom uit bedrijfsverrichtingen		
Nettoresultaat na belastingen ⁽¹⁾	(239)	(292)
<i>Aanpassingen mbt:</i>		
- Waardeverminderingen, afschrijvingen en overige waardecorrecties	8	7
- Waardeverminderingen (terugneming van waardeverminderingen) op obligaties, aandelen, leningen en overige activa	(14)	18
- Netto-winsten of verliezen uit investeringen	(2)	(1)
- Netto-toename of (daling) van voorzieningen	(30)	(55)
- Niet-gerealiseerde (winsten) en verliezen	48	137
- Uitgestelde belastingen	4	8
Wijzigingen in bedrijfsactiva en -verplichtingen (1)	(914)	5 601
Nettokasstroom uit bedrijfsverrichtingen	(1 139)	5 423
Kasstroom uit investeringsverrichtingen		
Verwerving van vaste activa	(15)	(9)
Verkoop van vaste activa	7	
Verkoop van niet-geconsolideerde aandelen	14	6
Nettokasstroom uit investeringsverrichtingen	6	(3)
Kasstroom uit financieringsverrichtingen		
Terugbetaling van achtergestelde leningen		(20)
Uitgifte van nieuwe aandelen (minderheidsbelangen)		4
Betaalde dividenden (minderheidsbelangen)		(4)
Nettokasstroom uit financieringsverrichtingen	0	(20)
Netto vrijgemaakte liquide middelen	(1 133)	5 400
Geldmiddelen en equivalenten bij het begin van de boekjaar	5 467	5 779
Nettokasstroom uit bedrijfsverrichtingen	(1 139)	5 423
Nettokasstroom uit investeringsverrichtingen	6	(3)
Nettokasstroom uit financieringsverrichtingen		(20)
Impact ten gevolge van wijzigingen van wisselkoersen en van de consolidatiekring op geldmiddelen en equivalenten	(49)	(212)
Geldmiddelen en equivalenten op afsluitdatum	4 285	10 967
Bijkomende informatie		
Betaalde inkomstenbelasting	4	(9)
Ontvangen dividenden	2	1
Ontvangen intresten	5 267	5 298
Betaalde intresten	(5 209)	(5 307)

(1) Het resultaat gepubliceerd in het eerste semester van 2016 werd herzien voor -26 miljoen EUR en de variatie in activa en schulden werd aangepast voor 26 miljoen EUR ter correctie van een foutieve voorstelling in het verleden van een verrichting uitgedrukt in vreemde munt die in 2016 zijn vervaldag heeft bereikt. Wij verwijzen eveneens naar het jaarverslag van Dexia van 2016, p. 72.

De toelichtingen van pagina 28 tot 44 maken integraal deel uit van deze beknopte geconsolideerde financiële verslagen.

TOELICHTING I. WAARDERINGSREGELS EN REGELS VOOR BEKNOPTTE GECONSOLIDEERDE TUSSENTIJDSE RAPPORTERING – WIJZIGINGEN IN DE CONSOLIDATIEKRING – VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN TIJDENS HET EERSTE SEMESTER – GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

WAARDERINGSREGELS EN REGELS VOOR BEKNOPTTE GECONSOLIDEERDE REKENINGEN

Algemene informatie

De moedermaatschappij van de Groep is Dexia NV, een naamloze vennootschap die opgericht werd naar Belgisch recht. Het adres van de hoofdzetel is: Marsveldplein 5, B-1050 Brussel (België). Dexia staat genoteerd op Euronext in Brussel.

Deze beknopte geconsolideerde financiële verslagen werden op 30 augustus 2017 door de raad van bestuur goedgekeurd voor bekendmaking.

Waarderingsregels

De voornaamste grondslagen voor de financiële verslaggeving die bij de opstelling van deze beknopte geconsolideerde financiële verslagen zijn toegepast, worden hieronder toegelicht.

Daarbij worden de volgende afkortingen gebruikt:

- IASB: International Accounting Standards Board
- IFRS IC: IFRS Interpretations Committee
- IFRS: International Financial Reporting Standards

1. Grondslagen voor de financiële verslaggeving

De beknopte geconsolideerde financiële verslagen van Dexia zijn opgesteld in overeenstemming met de door de EU goedgekeurde IFRS-standaarden en bekrachtigd door de Europese Commissie op 30 juni 2017 en van toepassing vanaf 1 januari 2017.

In deze tussentijdse rapportering worden dezelfde waarderingsregels en berekeningsmethodes gehanteerd als bij de opstelling van de jaarrekening van 2016, met uitzondering van de in sectie 2. "Veranderingen in de waarderingsregels sinds de vorige publicatie die Dexia-groep kunnen beïnvloeden" toegelichte elementen.

In het bijzonder, de beknopte geconsolideerde tussentijdse rapportering werd opgesteld in overeenstemming met IAS 34 "Tussen-

tijdse financiële verslaggeving", dewelke de inhoud van een tussentijds financieel verslag en de grondslagen voor opname en waardering in volledige of verkorte financiële overzichten voor een tussentijdse periode voorschrijft op een cumulatieve basis, vanaf de aanvang van de periode tot aan de tussentijdse datum.

De beknopte geconsolideerde financiële verslagen van Dexia op 30 juni 2017 zijn opgesteld conform de boekhoudkundige regels van kracht in geval van continuïteit van de bedrijfsvoering (going concern). Dit houdt een aantal veronderstellingen in die als basis dienden voor het businessplan onderliggend aan de ontmanteling van de groep Dexia zoals hieronder hernoemen.

- Het businessplan is gebaseerd op marktgegevens die eind september 2012 konden worden vastgesteld. De onderliggende macro-economische hypothesen worden bijgesteld in het kader van halfjaarlijkse herzieningen van het plan. In het bijzonder houdt de bijsturing op basis van gegevens beschikbaar op 31 december 2016 en goedgekeurd door de raad van bestuur van Dexia van 30 augustus 2017, rekening met een herziening van het financieringsplan op basis van observeerbare marktvoorwaarden. Ook de reglementaire veranderingen zoals deze tot op heden gekend zijn, worden in aanmerking genomen, waaronder de definitieve tekst van CRD IV en de inwerkingstelling van IFRS 9 vanaf 1 januari 2018 gebaseerd op de vandaag gekende veronderstellingen. Het als zodanig herziene businessplan leidt tot afwijkingen ten opzichte van het oorspronkelijke plan. Die zorgen voor een ingrijpende verandering van het eerst uitgetekende traject van de resolutie van de Groep, in het bijzonder wat betreft de winstgevendheid, de solvabiliteit en de structuur van de financiering, maar zetten in deze fase de aard en de pijlers van de resolutie niet op de helling.
- Het plan gaat uit van het behoud van de bankvergunning van de verschillende entiteiten en veronderstelt tevens het behoud van de rating van Dexia Crédit Local.
- Het veronderstelt tevens dat Dexia een behoorlijke financieringscapaciteit behoudt, die vooral afhangt van de belangstelling van de beleggers voor het door de Belgische, Franse en Luxemburgse overheid gewaarborgd schuld papier en van de capaciteit van de Groep om gedekte financieringen op te halen.

Vanuit dit oogpunt, heeft de financieringsstructuur van de Groep zich sinds de goedkeuring van het geordende resolutieplan in december 2012, gunstig ontwikkeld dankzij een toename van de gedekte of gewaarborgde marktfinancieringen tegen een lagere kostprijs dan verwacht in het businessplan, voor grotere volumes en aan langere looptijden. Aanvankelijk kon de Groep hierdoor uit de afwijkende financieringsmechanismen stappen die in 2012 waren ingevoerd en vervolgens haar toevlucht tot financiering bij de centrale banken gevoelig verminderen tot 90 miljoen EUR op 30 juni 2017. De Europese Centrale Bank heeft op 21 juli 2017⁽¹⁾ aangekondigd een einde te zullen stellen aan het Eurosysteem voor structuren in liquidatie vanaf 31 december 2021. Rekening houdend met de belangrijke vermindering van het volume van de financiering van Dexia sinds eind 2012 en de diversificatie van de financieringsbronnen zou de verwachte impact van deze beslissing beperkt blijven. Dexia heeft eveneens in het kader van een voorzichtig beheer van de liquiditeit toegezien op het aanleggen van liquiditeitsreserves. Deze reserves bedroegen 21,2 miljard EUR op 30 juni 2017.

Er blijft echter onzekerheid hangen rond de verwezenlijking van het businessplan over de looptijd van de ontmanteling van de Groep.

- Zo kan dit plan impact ondervinden van nieuwe boekhoudkundige en prudentiële wijzigingen.
- Omwille van de specifieke financiële karakteristieken van Dexia sinds zijn ontmanteling kan de Groep niet garanderen dat bepaalde reglementaire ratio's gedurende de looptijd van haar resolutie constant zullen nageleefd worden.

De Groep is ook gevoelig voor de evolutie van de macro-economische omgevingen en voor marktparameters zoals de wisselkoersen, rentevoeten of credit spreads, waarvan de schommelingen een impact kunnen hebben op het businessplan. Een ongunstige evolutie van deze parameters zou in het bijzonder kunnen wegen op de liquiditeit en het solvabiliteitsniveau van de Groep via een toename van het bedrag aan cash collateral dat Dexia dient te storten aan zijn tegenpartijen van derivaten⁽²⁾. Het kan ook een impact hebben op de waardering van activa, financiële verplichtingen en OTC derivaten, waarvan de schommelingen worden geboekt in de resultatenrekening en kunnen aanleiding geven tot een wijziging van de AFS reserve en het prudentieel eigen vermogen van de Groep.

- Als tenslotte de financieringscapaciteit op de markt van schuld papier met staatswaarborg zou verminderen, zou Dexia, moeten terug-

grijpen naar duurdere financieringsbronnen die een rechtstreekse impact zouden hebben op de in het businessplan vooropgestelde rentabiliteit.

Bij de opstelling van de beknopte geconsolideerde financiële verslagen dient het management ramingen en veronderstellingen te hanteren die de gerapporteerde bedragen beïnvloeden. Om deze veronderstellingen en schattingen te maken, gebruikt het management de informatie die op het moment van de opstelling van de beknopte geconsolideerde financiële verslagen beschikbaar is en maakt ze haar inschatting. Hoewel het management van oordeel is dat het bij het opstellen van die ramingen alle beschikbare informatie in overweging heeft genomen, zouden de werkelijke cijfers kunnen afwijken van deze ramingen en zouden de verschillen aanmerkelijk kunnen zijn voor de financiële verslagen.

Oordeelsvorming gebeurt voornamelijk in de volgende domeinen:

- Classificatie van financiële instrumenten in de overeenstemmende klassen voor waardering: "Leningen en vorderingen", "Aangehouden tot einde looptijd", "Beschikbaar voor verkoop", "Aangehouden voor handelsdoeleinden" en "Gewaardeerd tegen reële waarde via de resultatenrekening (FVO)". Deze opdeling is gebaseerd op de kenmerken van het instrument en de beheersintentie van Dexia;
- Financiële instrumenten die niet genoteerd zijn in een actieve markt, worden gewaardeerd op basis van waarderingmodellen. De bepaling of er al dan niet een actieve markt is, is gebaseerd op criteria zoals transactievolume, marktliquiditeit, spread tussen bied- en laatkoers, enz.;
- Het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde aan de hand van waarderingmodellen;
- Het bepalen of Dexia controle heeft over de entiteit waarin werd geïnvesteerd, inclusief SPE's (IFRS 10);
- Het identificeren van vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten (IFRS 5);
- Het aanwijzen van derivaten als afdekkingsinstrumenten;
- Het bestaan van een verplichting met een waarschijnlijke uitstroom van middelen in het kader van geschillen;
- Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen.

(1) Zie persbericht van Dexia van 21 juli 2017, te consulteren op www.dexia.com.

(2) Een daling van de langetermijnrente met 10 basispunten zou een stijging teweegbrengen van ongeveer +1 miljard EUR in de liquiditeitsbehoefte.

Inschattingen worden voornamelijk in de volgende domeinen gemaakt:

- Het bepalen van het recupereerbaar bedrag voor financiële activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan en van de reële waarde minus verkoopkosten voor vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten;
- Het meten van de afdekkingseffectiviteit in afdekkingstransacties;
- Het bepalen van marktwaardecorrecties teneinde rekening te houden met waarderings- en modelonzekerheden;
- Het bepalen van de gebruiksduur en de restwaarde van materiële en immateriële vaste activa;
- Actuariële ramingen bij het bepalen van de verplichtingen voor personeelsvoordelen en activa van de pensioenfondsen;
- Het ramen van de toekomstige belastbare winst voor de boeking en de waardering van uitgestelde belastingvorderingen;

De beknopte geconsolideerde financiële verslagen worden uitgedrukt in miljoenen euro (EUR) tenzij anders vermeld.

2. Wijzigingen in de boekhoudkundige regels en in de waarderingsregels sinds de vorige publicatie die invloed kunnen hebben op de groep Dexia

2.1. IASB- en IFRIC- interpretaties bekrachtigd door de Europese Commissie en van toepassing vanaf 1 januari 2017

Nihil.

2.2. IASB teksten en IFRIC-interpretaties bekrachtigd door de Europese Commissie tijdens het huidige jaar, maar nog niet van toepassing vanaf 1 januari 2017

Nihil

2.3. Nieuwe IFRS-standaarden, IFRIC-interpretaties en aanpassingen gepubliceerd tijdens het huidige jaar, maar die nog niet bekrachtigd werden door de Europese Commissie

- IFRS 17 “Verzekeringscontracten” (gepubliceerd door de IASB in mei 2017). Deze norm, ter vervanging van de huidige norm IFRS 4 “Verzekeringscontracten” zal van toepassing zijn vanaf 1 januari 2021 en zal geen impact hebben op de financiële staten van Dexia;
- IFRIC 23 “Boeking van onzekerheden met betrekking tot de belastingen op het resultaat” (gepubliceerd door de IASB in juni 2017). Deze interpretatie zal van toepassing zijn vanaf 1 januari 2019 en haar impact op de financiële staten van Dexia wordt momenteel geanalyseerd.

2.4. Nieuwe standaard IFRS 15 “Revenu from Contracts with Customers”

De standaard IFRS 15 “Revenu from Contracts with Customers” legt de boekhoudprincipes vast van de inkomsten uit contracten afgesloten met cliënten. Deze norm zal in werking treden vanaf 1 januari 2018. Dexia heeft ervoor gekozen IFRS 15 retrospectief toe te passen door de gecumuleerde impact van de eerste toepassing van deze norm in het overgedragen resultaat te boeken op de datum van de eerste toepassing (vereenvoudigde retrospectieve benadering).

De businesslines vermogensbeheer en diensten van brokerage of uitvoering zijn degene waarvoor de impact van deze norm als zijnde significant werd geschat. Vandaag is Dexia niet aanwezig in deze activiteitsdomeinen. Bovendien blijkt het deel van de inkomsten begrepen in het toepassingsveld van IFRS 15 niet significant. Immers de meerderheid van de door Dexia ontvangen opbrengsten wordt geboekt onder de toepassing van andere normen (met name IFRS 9 “Financiële instrumenten”). Dientengevolge verwacht Dexia geen significante impact van IFRS 15 op de financiële verslagen.

2.5. Nieuwe standaard IFRS 9 “Financial Instruments”

IFRS 9 “Financiële instrumenten” is gepubliceerd door de IASB in juli 2014 en is door de EU bekrachtigd op 22 november 2016. Deze standaard, die verplicht in werking zal treden voor de jaarrekening met betrekking tot verslaggevingsperiodes met aanvang op of na 1 januari 2018, ter vervanging van de IAS 39 standaard “Financiële instrumenten: opname en waardering”, brengt de drie onderstaande fases samen: classificatie en waardering, waardevermindering en hedge accounting. Macro hedge accounting wordt door de IASB behandeld in een apart project.

De aanpassingen aangebracht door IFRS 9 omvatten:

- een benadering voor de classificatie en waardering van financiële activa die gedreven wordt door het businessmodel waarin activa worden aangehouden en de karakteristieken van hun contractuele kasstromen
- Een uniek waardeverminderingmodel voor kredietrisico, vooruitziend, gebaseerd op verwachte kredietverliezen;
- Een substantieel hervormde benadering van hedge accounting.

Anderzijds past IFRS 9 de standaard IFRS 7 “Financiële instrumenten: informatieverzorging” aan en eist meer informatie in de toelichting met betrekking tot financiële instrumenten

Classificatie en waardering

■ Financiële activa

Volgens het nieuwe classificatiemodel, worden de financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (in de niet-gerealiseerde resultaten van de jaarrekening) of tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening. De classificatie van financiële activa wordt gedreven door de twee volgende elementen: het bedrijfsmodel waarin de activa worden aangehouden en de karakteristieken van diens kasstromen.

Indien de contractuele voorwaarden van het financieel actief niet uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het nog uitstaande hoofdsombedrag betreffen, voldoet het actief niet aan een "basis" beschouwing volgens de standaard en zal het gewaardeerd worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Echter, activa die als "basis" beschouwd worden, zullen gewaardeerd worden tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat, in functie van het bedrijfsmodel waarin het actief wordt aangehouden.

Een financieel actief wordt tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd indien de contractuele voorwaarden, op vermelde data, uitsluitend aanleiding geven tot aflossingen en rentebetalingen op het nog uitstaande hoofdsombedrag en indien het actief wordt aangehouden in een bedrijfsmodel dat er op gericht is financiële activa aan te houden om de contractuele kasstromen te ontvangen. Een financieel actief moet tegen reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten worden gewaardeerd indien de contractuele voorwaarden van het actief, op vermelde data, uitsluitend aanleiding geven tot aflossingen en rentebetalingen op het nog uitstaande hoofdsombedrag en indien het actief wordt aangehouden in een bedrijfsmodel dat er op gericht is activa aan te houden om de contractuele kasstromen te ontvangen alsook om activa te verkopen.

Financiële activa die als "basis" beschouwd worden en die aan geen van beide bovenstaande bedrijfsmodellen voldoen, worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening. Dit is voornamelijk het geval bij activa die in de handelsportefeuille worden aangehouden.

Onder bepaalde voorwaarden, om inconsistenties in de waardering ten gevolge van de boekhoudkundige verwerking ("accounting mismatch") te verminderen of te vermijden, heeft de entiteit de keuzemogelijkheid om een financieel actief te waarderen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Anderzijds, heeft de entiteit de onherroepelijke keuzemogelijkheid om, bij de eerste opname, de toekomstige volatiliteit in de reële waarde van beleggingen in eigenvermogensinstrumenten, die niet in een handelsportefeuille worden aangehouden, te waarderen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (in de niet-gerealiseerde resultaten van de jaarrekening). Er is in dit geval geen mogelijkheid dit te recyclen via de resultaten in geval van stopzetting. Deze instrumenten worden anders tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening gewaardeerd. Op de activa die in deze categorie geclassificeerd worden, kan geen waardevermindering worden toegepast.

Het bedrijfsmodel reflecteert de procedures voor het beheer van een groep schuldinstrumenten waarvoor de doelstellingen zijn vastgelegd door de bestuursorganen van Dexia. Het gevolgde bedrijfsmodel wordt bepaald op basis van waarneembare feiten, zodat het een accurate weerspiegeling geeft hoe de groepen van financiële activa gezamenlijk worden beheerd met het oog op het behalen van een welbepaalde economische doelstelling en in overeenstemming met de manier waarop kasstromen gegenereerd worden (het ontvangen van de contractuele kasstromen en/of de verkoop van activa).

Voor een financieel actief, waarbij de contractuele voorwaarden uitsluitend aanleiding geven tot aflossingen en rentebetalingen op het nog uitstaande hoofdsombedrag, moeten de betalingen van interesten hoofdzakelijk bestaan uit een vergoeding voor de tijdswaarde van geld, voor het tijdens een bepaalde periode aan het uitstaande hoofdsombedrag verbonden kredietrisico en voor andere met kredietverlening samenhangende basisrisico's (zoals liquiditeitsrisico) en -kosten (zoals beheerskosten), alsook uit een marge.

Derivaten blijven gewaardeerd tegen hun reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening. In het geval dat ze aangemerkt worden als afdekkingsinstrument, volgen ze de boekingsregels die eigen zijn aan de afdekkingsrelatie.

■ Financiële passiva

De IFRS 9 standaard voorziet een waardering voor financiële passiva tegen geamortiseerde kostprijs, tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening of tegen reële waarde via de resultatenrekening volgens de optie beschreven in IAS 39. De voornaamste wijziging geïntroduceerd door IFRS 9 is de boekhoudkundige verwerking via het eigen vermogen van de variaties in de reële waarde toe te wijzen aan het eigen kredietrisico van financiële passiva die gewaardeerd worden aan reële waarde via de resultatenrekening. Er is in dit geval geen mogelijkheid dit te recyclen via het resultaat

Waardevermindering

De IFRS 9 standaard introduceert een nieuw model voor waardeverminderingen van financiële activa gebaseerd op verwachte kredietverliezen. Voorgenoemd nieuw model is van toepassing op schuldinstrumenten (leningen of schuldvorderingen) die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat alsook leasing- en handelsvorderingen. Ook is dit voorgenoemd model van toepassing op de reeds aangegane financieringsverbintenissen en de reeds aangegane financiële garanties die buiten balans van Dexia opgenomen zijn. Voor deze laatstgenoemde, worden de verwachte kredietverliezen in een provisie op het passief van de balans van Dexia opgenomen.

Voorgenoemd model is een verandering ten opzichte van het model in IAS 39, dat gebaseerd is op geleden kredietverliezen.

In voorgenoemd model wordt elk financieel instrument (behalve de verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid) gecategoriseerd in een van de drie onderstaande fases volgens de evolutie van het kredietrisico sinds hun eerste opname:

- fase 1: geen significante verhoging van het kredietrisico sinds de eerste opname;
- fase 2: significante verhoging van het kredietrisico sinds de eerste opname;
- fase 3: reeds geleden kredietverlies.

Het bedrag van de waardevermindering en de basis waarop de verdiscontering tegen de effectieve interestvoet wordt toegepast, zijn afhankelijk van de fase waartoe het financieel actief is toegewezen.

In fase 1, wordt het bedrag van de provisie berekend op basis van de verwachte kredietverliezen in de komende 12 maanden, terwijl, in fase 2 en 3, het bedrag van de provisie overeenkomt met de verwachte verliezen tot aan de vervaldatum.

De inkomsten van deze activa worden erkend op basis van de toegepaste effectieve rentevoet op de bruto boekhoudkundige waarde van activa in fase 1 en 2, en op de netto boekhoudkundige waarde van activa in fase 3.

Voor verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid, is het finale bedrag voor de geboekte waardevermindering gelijk aan de cumulatieve veranderingen in de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen sinds de eerste opname. De verwachte gunstige variaties in kredietverliezen, voor de gehele looptijd

van het activa, worden geboekt als een opbrengst in de resultatenrekening.

De IFRS 9 standaard voorziet geen precieze definitie voor het begrip van verminderde kredietwaardigheid. Dexia heeft beslist om de prudentiële definitie te gebruiken van de EU wetgeving 575/2013 in overeenstemming met de definitie van verminderde kredietwaardigheid die gebruikt wordt voor het beheer van kredietrisico.

Dexia voorziet niet om gebruik te maken van de mogelijkheid om een vereenvoudiging toe te passen voor leasing- of handelsvorderingen (met een significante financiële component) zoals toegestaan door IFRS 9.

Hedge accounting

Het nieuwe model van IFRS 9 voor hedge accounting heeft als doelstelling om de boekhoudkundige behandeling beter af te stemmen op het risicobeheer door bepaalde principes te bekrachtigen en andere principes, die geacht worden te restrictief te zijn, te schrappen.

IFRS 9 maakt geen inhoudelijke wijzigingen aan de huidige typologie van de afdekkingsrelaties en voorwaarden voor beoordeling en boekhoudkundige verwerking van inefficiënties. De drie afdekkingsmodellen, meer bepaald reëlewaardeafdekking, kasstroomafdekking en netto investeringsdekking, blijven behouden.

De voornaamste veranderingen die door deze standaard worden aangebracht, in overeenstemming met de doelstellingen, omvatten:

- een uitbreiding van de blootstellingen die aangeduid mogen worden als afgedekte positie;
- een uitbreiding van de voorwaarden om in aanmerking te komen als afdekkingsinstrumenten;
- het invoeren van een nieuw alternatief voor hedge accounting: de keuzemogelijkheid om blootstellingen aan kredietrisico die gedekt worden door een kredietderivaat te waarderen aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening;
- de versoepeling van de effectiviteitscriteria;
- het publiceren van grotere hoeveelheden informatie in de toelichtingen.

In afwachting van een toekomstige standaard voor macro hedge accounting, staat IFRS 9 toe dat de huidige regels (IAS 39) behouden worden voor hedge accounting met betrekking tot al zijn afdekkingsrelaties, of enkel de marco-afdekkingsrelaties. Het is ook toegestaan om de IFRS 9 standaard op alle afdekkingsrelaties toe te passen vanaf 2018.

Lopend project en impact

De impact van de IFRS 9 standaard op de jaarrekening en het boekhoudkundig en prudentieel eigen vermogen van Dexia wordt geanalyseerd. Bewust zijnde van de enorme impact die uit de IFRS 9 standaard voortvloeit voor financiële instellingen, heeft Dexia zijn IFRS 9 project tijdens de eerste trimester van 2015 gelanceerd. Dit project wordt mede gestuurd door de directie Finance en de directie Risico's.

De eerste werkzaamheden voor een diagnose en een impactstudie van de invoering van de standaard zijn reeds voltooid:

Voor wat betreft het eerste deel van de standaard herbekijkt Dexia de kenmerken en de manier van boekhoudkundige evaluatie en classificatie voor het geheel van haar financiële activa.

Op basis van de analyse van hun kenmerken, worden de meeste financiële activa die aangehouden worden door Dexia als "basis" financiële activa beschouwd die in aanmerking komen voor een waardering tegen geamortiseerde kostprijs. Het gaat hier om leningen of schuldvorderingen met vaste of variabele rentevoeten. Een deel van voornoemde leningen en schuldvorderingen voorziet, in het geval van een vervroegde aflossing, een betaling of ontvangst van de kredietnemer van een vergoeding waarvan de waarde afhangt van de marktrentevoet. Dit soort vervroegde aflossingsvergoeding, weliswaar symmetrisch, is momenteel het onderwerp van discussie binnen de IASB. De vraag is of dit soort leningen als "basis" beschouwd mag worden. In afwachting van een definitieve beslissing van de IASB, blijft de classificatie van deze activa onzeker.

Sommige gestructureerde leningen ten aanzien van lokale gemeenschappen met een rentevoetformule met een hefboomwerking, een indexatie op basis van valuta of een lange termijn rente-index, zullen gewaardeerd worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening. Schuldvorderingen waarvan de rentevoet geïndexeerd wordt op basis van een lange termijn index zoals bijvoorbeeld de "Constant Maturity Swap" index, zullen ook gewaardeerd worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

De meeste aandelen of participaties in fondsen die aangehouden worden door Dexia, zullen gewaardeerd worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening. Sommige aandelen zullen echter op basis van een geval-per-geval beoordeling ook gewaardeerd kunnen worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het

totaalresultaat (Er is in dit geval geen mogelijkheid dit te recyclen via de resultaten in geval van stopzetting).

Voor de financiële activa die beantwoorden aan de criteria van een "basis" instrument, hangt de waardering tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat, af van het bedrijfsmodel waarin Dexia deze instrumenten aanhoudt.

Het geordende resolutieplan, dat in 2012 werd goedgekeurd door de Europese commissie, heeft de Dexia groep opgelegd om alle nieuwe commerciële activiteiten te beëindigen en heeft het principe voor vervroegde stopzetting van de groepsportefeuille van activa niet aanvaard, dit om haar kapitaalsbasis zo veel mogelijk te beschermen. In overeenstemming met de voorzieningen in dit resolutieplan, zal Dexia de kasstromen van een belangrijk deel van haar activa verzamelen over hun levensduur. Deze activa zullen gewaardeerd worden tegen geamortiseerde kostprijs. Een ander deel van de financiële activa van Dexia zal in speciale portefeuilles ondergebracht worden, en aangehouden worden met het oog op stopzetting wanneer opportuniteiten zich voordoen in de markt. Bijgevolg zullen ze gewaardeerd worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat. De opdeling in de twee bovenstaande categorieën hangt af van de strategische beslissingen die door Dexia genomen worden in 2017. Buiten beschouwing van de derivaten, zal de handelsportefeuille van Dexia die reeds aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening wordt gewaardeerd onder IAS 39 beperkt blijven.

Voor het tweede deel van de standaard, is Dexia van start gegaan met werkzaamheden gericht op de ontwikkeling van nieuwe waardevermindingsmodellen.

Allereerst zullen de activa in 3 fases geclassificeerd worden, volgens onderstaande aanpak.

De activa geclassificeerd in fase 3 komen overeen met de activa van falende tegenpartijen, gedefinieerd volgens de prudentiële werkwijze.

Voor de andere activa hangt de classificatie voor fase 1 en 2 af van:

- een kwantitatieve test met als doelstelling de verslechtering van het kredietrisico sinds de eerste opname in te schatten, alsook het significantieniveau van deze verslechtering. Deze test is gebaseerd op de inschatting van de variatie van de kans op verminderde kre-

dietwaardigheid over de periode tussen de datum van eerste opname en de datum van rapportering;

- een kwalitatieve test gebaseerd op de opvolging van de dossiers in "Watchlist"⁽¹⁾, de identificatie van "forborne"⁽²⁾ blootstellingen alsook de identificatie van "gevoelige" activiteitssectoren

Indien één van de tests positief is, wordt de blootstelling in fase 2 geclassificeerd, anders blijft ze in fase 1.

De beoordeling van de waardeverminderingen die aan elke blootstelling zijn toegewezen, zijn gebaseerd op een model van verwachte verliezen voor het volgende jaar indien de blootstelling in fase 1 geclassificeerd is, en tot aan de vervaldatum indien ze geclassificeerd is in fase 2 of 3.

De verwachte verliezen zijn bepaald in functie van de blootstelling op het moment van verminderde kredietwaardigheid, de kans op verminderde kredietwaardigheid en de verliezen in geval van verminderde kredietwaardigheid "Point in Time" en "forward looking", rekening houdend met de veranderingen in de assumpties van macro-economische indicatoren op middellange termijn. Deze verwachte verliezen houden ook rekening met de mate van onzekerheid omtrent deze macro-economische assumpties.

Voor het derde deel van de standaard, is er een analyse gemaakt van de voor- en nadelen met betrekking tot het invoeren van de nieuwe aanpak voor hedge accounting. In afwachting van nieuwe ontwikkelingen van de IASB met betrekking tot macro-afdekkingsrelaties, heeft Dexia beslist om de regels van IAS 39 te behouden voor al haar afdekkingsrelaties (micro en macro-afdekking).

Dexia herbekijkt eveneens de nieuwe informatie die voorzien moet worden in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Dexia zet in 2017 haar werkzaamheden voort om de normatieve principes om te zetten in operationele modaliteiten. De noodzakelijke studies om zowel informatie-, beheers- en boekhoudsystemen als procedures aan te passen aan de nieuwe interne en externe rapporteringsvereisten met betrekking tot IFRS 9, worden uitgevoerd. Deze aanpassingen worden in de loop van 2017 onderworpen aan verschillende testfasen met de bedoeling de norm vanaf 1 januari 2018 te kunnen toepassen. De vooruitgang van het project wordt regelmatig gerapporteerd aan het directiecomité, de raad van bestuur en het auditcomité.

Keuzemogelijkheden bij eerste toepassing

Zoals toegestaan door IFRS 9, past Dexia de behandeling van variatie in de reële waarde, die toe te kennen is aan eigen kredietrisico voor financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, vervroegd toe vanaf 1 januari 2017.

Zoals toegestaan door IFRS 9, heeft Dexia beslist om in haar jaarverslag van 2018 geen vergelijking met 2017, aangepast aan de IFRS 9 standaard, te presenteren, maar om deze vergelijking volgens de IAS 39 standaard te presenteren.

Impact van de eerste toepassing op de jaarrekening van Dexia

Het rechtstreeks effect dat de aanpassingen met betrekking tot de nieuwe classificering en waarderingsmethodes door IFRS 9 hebben op het eigen vermogen van Dexia, zal met terugwerkende kracht op 1 januari 2018 vastgesteld worden, alsof de activa sinds hun eerste opname zo geclassificeerd werden.

In deze fase, op basis van de voorstudies die tot nu gevoerd zijn en die steeds onderworpen blijven aan verschillende bronnen van onzekerheid (hieronder beschreven), verwacht Dexia dat de toepassing van IFRS 9, vanaf 1 januari 2018, de volgende effecten zal hebben op haar eigen vermogen (in volgorde van belangrijkheid) :

- Herclassificatie van een deel van de voor verkoop beschikbare activa naar de waarderingsmethode tegen geamortiseerde kostprijs. Dit impliceert een positief effect gelinkt aan het verwijderen van de ongerealiseerde winsten of verliezen uit het eigen vermogen onder IAS 39 (inclusief de "bevroren" reserves gelinkt aan de herclassificatie van historische schuldvorderingen onder IAS 39, schuldvorderingen van de categorie "beschikbaar voor verkoop" of "aangehouden voor handelsdoeleinden" naar de categorie "aangehouden tot einde looptijd" of "leningen en vorderingen", en degene die bij de overgang naar IFRS 9 met terugwerkende kracht verwijderd worden). Het aandeel van de groep in deze ongerealiseerde reserves bedraagt -3 966 miljoen op 30/06/17 ;
- Herclassificatie van leningen en schuldvorderingen aangehouden met het oog op stopzetting wanneer een opportuniteit in de markt zich voordoet van een waardering tegen geamortiseerde kostprijs onder IAS 39 (categorie leningen en vorderingen) naar een waardering tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat onder IFRS 9, waardoor

(1) Het "Watchlist" comité volgt de activa op die als gevoelig worden aangemerkt, houdt er toezicht op en bepaalt het bedrag van de provisies.

(2) De definitie van Forborne groepeert de mogelijkheden die banken verlenen aan tegenpartijen die in financiële moeilijkheden verkeren of in financiële moeilijkheden zullen verkeren, om het hoofd te bieden aan hun verplichtingen (Mogelijkheden die de banken in andere gevallen niet zouden verlenen).

de opname van ongerealiseerde winsten en verliezen het eigen vermogen beïnvloeden. Het verwachte effect is negatief aangezien de credit spreads over het algemeen verhoogd zijn sinds het begin van de looptijd.

- Herclassificatie van schuldvorderingen en gestructureerde leningen die hoofdzakelijk tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd werden naar een waardering tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, rekening houdend met hun kenmerken. De impact van de waardering van deze activa tegen marktwaarde zal waarschijnlijk negatief zijn gezien de stijging in de credit spreads sinds de eerste opname, waarbij het renterisico elders werd ingedekt. De methodologie voor het waarderen van deze leningen bevindt zich in het goedkeuringsproces;
- De opname van bijkomende voorzieningen voor kredietrisico, wordt momenteel gekalibreerd. Er wordt geen significante variatie verwacht voor de activa van fase 3, aangezien de specifieke methode voor het bepalen en aanleggen van provisies gelijkaardig is aan de huidige methode onder IAS 39. Het aanleggen van voorzieningen voor activa in fase 1 zou relatief beperkt moeten zijn, rekening houdend met de toepassing van een verwacht verlies op 12 maanden. Anderzijds, zal er een verhoging van de voorzieningen gerealiseerd worden op activa in fase 2 waarin de dossiers gegroepeerd worden, die sinds het begin van hun looptijd een significante achteruitgang van hun kredietrisico hebben geleden, alsook op de activa die in fase 2 terecht komen via de "Watchlist" en/of "Forbearance" door het toepassen van een filter. Aan deze activa wordt een verwacht verlies tot de vervaldatum toegekend waarvan de bedragen groter zijn dan in fase 1. Het is belangrijk op te merken dat de portefeuille van Dexia gezond blijft en voornamelijk bestaat uit activa gelinkt aan de publieke sector. Daaruit volgt dat de verhoging van voorzieningen binnen proportie zou moeten blijven.

Over het algemeen, verwacht Dexia een positief effect op haar eigen vermogen door de initiële toepassing van IFRS 9 op 1 januari 2018, rekening houdend met de huidige assumpties. De omvang van dit effect op de jaarrekening op 1 januari 2018 is gelinkt aan een bepaald aantal onzekerheden waaronder:

- veranderingen in de marktomgeving en meer bepaald de aan credit spreads gerelateerde veranderingen tot 31 december 2017;
- de strategische beslissingen die door Dexia genomen worden gedurende 2017 met betrekking tot het beheer van haar portefeuille van financiële activa in resolutie.
- ontwikkelingen en interpretaties met betrekking tot de standaard die nog kunnen plaatsvinden in 2017;

- veranderingen in de waarderingsmodellen voor financiële activa;
- de kalibratie van de modellen voor het aanleggen van voorzieningen, meer bepaald wat betreft de selectie macro-economische scenario's die behouden worden voor de waarderingen.
- de vereisten van de toezichthouder met betrekking tot de validatie en het gebruik van deze scenario's of andere, kunnen ook een effect hebben op de waardering van de activa op het niveau van voorzieningen.

Andere factoren:

- Sinds 1 januari 2017, worden variaties in kredietrisico verbonden met schulden waarvoor de keuze gemaakt is om ze te waarderen tegen reële waarde, verwerkt via het eigen vermogen en niet meer via de resultatenrekening. Op het moment van vervroegde terugbetaling van een schuld wordt de oorsprong van de gerealiseerde meer- of minderwaarde geanalyseerd. Het deel dat verbonden is met variaties in kredietrisico wordt niet opgenomen in de resultatenrekening maar in het eigen vermogen (herclassificatie van "Winsten en verliezen direct opgenomen in het eigen vermogen" naar geconsolideerde reserves en niet resultatenrekening);
- Sommige derivaten die activa afdekken en alsnog opgenomen worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening zullen niet meer beschouwd worden als afdekkingsderivaten onder IFRS, zelfs indien ze dat waren onder IAS 39, maar ze zullen in IFRS 9 geclassificeerd worden als handelsderivaten. Bovenstaande derivaten zullen in overeenstemming met de regelgeving beschouwd worden als derivaten in de bancaire portefeuille (en niet in de handelsportefeuille). De volatiliteit die gelinkt is aan de rentevoeten van bovenvermelde activa zal gecompenseerd worden door afdekkingsderivaten, maar de volatiliteit die gelinkt is met het kredietrisico zal blijven bestaan en zal een effect hebben op het prudentieel eigen vermogen.

De finale impact op het prudentieel eigen vermogen van Dexia zal afhangen van de filters en prudentiële aanpassingen die toegepast zullen worden op het boekhoudkundig eigen vermogen van Dexia onder IFRS 9. De aanpassingen van de conservatieve waarden van activa buiten beschouwing, werd de prudentiële behandeling van het effect van IFRS 9 nog niet bepaald op Europees niveau, in het bijzonder met betrekking tot de waardeverminderingen in kredietrisico. Hierover overweegt de toezichthouder momenteel progressieve overgangsmaatregelen.

3. Wijziging in de voorstelling van de beknopte geconsolideerde financiële verslagen van Dexia NV

Er werden geen wijzigingen aangebracht aan de voorstelling van de beknopte geconsolideerde financiële verslagen van Dexia NV tijdens het lopende jaar.

De beknopte geconsolideerde financiële staten werden opgesteld conform het formaat opgelegd door de ANC (Autorité des Normes Comptables).

Sinds 31 december 2013 past Dexia de aanbeveling 2013-04 van 7 november 2013 toe “Betreffende het formaat van de geconsolideerde rekeningen van instellingen uit de bancaire sector opgesteld volgens internationale boekhoudnormen”, die de aanbeveling 2009 R04 van 2 juli 2009 annuleert en vervangt.

WIJZIGINGEN IN DE CONSOLIDATIEKRING

Op 30 juni 2016

Er waren geen belangrijke wijzigingen in de consolidatiekring.

Op 30 juni 2017

Na de stemming in de Algemene Vergadering van Dexia Israël op 30 maart 2017, heeft Dexia Crédit Local 6,46% van haar aandelen overgedragen aan haar mede-aandeelhouder ULAI (Union des Autorités Locales Israéliennes) en heeft sindsdien een belang van 58,89% in Dexia Israël (tegenover 65,31% van het recht op dividend en 65,99% van het stemrecht op 31 december 2016), evenals de effectieve controle in de Raad van Bestuur.

Voor zover de wijziging van het belang geen verlies van controle betekent, werd de transactie, conform de IFRS-normen, in het eigen vermogen geboekt. De geconsolideerde reserves, aandeel van de groep, verminderen met 12,2 miljoen EUR, ten gunste van de minderheidsbelangen.

VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN TIJDENS HET EERSTE SEMESTER

Ten gevolge van de evolutie van de financiële situatie van de Commonwealth van Puerto Rico, heeft Dexia op 30/06/2017 zijn voorzieningen verhoogd op activa die hiermee gelinkt zijn. Een toevoeging van -89 miljoen EUR (-97 miljoen USD) werd geboekt *in kosten van risico's*. Dit bedrag werd deels gecompenseerd door een terugname van de provisies op verkochte posities en van de collectieve waardeverminderingen.

Anderzijds heeft het verbreken van afdekkingsrelaties van blootstellingen van de Groep op ondernemingen die verbonden zijn met de Commonwealth van Puerto Rico, met het oog op de verkoop ervan, geleid tot het overboeken van een bedrag van -52 miljoen EUR van de cash flow reserve voor hun financiering, naar *nettoresultaat uit financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening*.

Op 30 juni 2017 boekte de Groep een bedrag van -67 miljoen EUR in Algemene bedrijfskosten als bijdrage aan het gemeenschappelijke resolutiefonds opgericht door de Europese regelgevers in het kader van het gemeenschappelijke toezichtsmechanisme en een bedrag van -8 miljoen EUR als heffing voor het systemische risico. Deze kosten werden geboekt in lijn met de bepalingen van de boekhoudnorm IFRIC 21 “Levies”.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Op 21 juli 2017 heeft de Europese Centrale Bank aangekondigd een einde te zullen stellen aan het Eurosysteem voor liquidatie-entiteiten vanaf 31 december 2021. Het toepassingsgebied van deze beslissing omvat de groep Dexia. Rekening houdend met de belangrijke wijziging van het profiel van de financiering van Dexia sinds eind 2012 en de diversificatie van de financieringsbronnen, zou de verwachte impact van deze beslissing beperkt blijven. Deze beslissing zet het traject van de resolutie van de groep niet op de helling.

TOELICHTING II. ANALYSE PER BEDRIJFSSEGMENT

Dexia voltooide begin 2014 de verkoop van alle commerciële entiteiten zoals voorzien in het kader van het resolutieplan. Dit laat toe om de aandacht thans volop te wijden aan het beheer van de restactiva, erover wakend dat de belangen van de Staten als aandeelhouders en borgverleners van de Groep worden beschermd. Gegeven het huidige profiel van de Groep worden de resultaten van Dexia voortaan geconsolideerd op basis van één segment “Beheer van activiteiten in afbouw”, zonder specifieke toewijzing van financiering en operationele uitgaven per activiteit.

Dit weerspiegelt het feit dat Dexia niet meer bestaat uit homogene operationele entiteiten met een eigen beslissingsbevoegdheid wat betreft de toewijzing van middelen (financiering en operationele uitgaven). Operationele kosten worden bijgevolg globaal en per geografische entiteit bekeken teneinde een efficiënter beheer te verzekeren.

TOELICHTING III. WISSELKOERSEN

WISSELKOERSEN						
		Slotkoers			Gemiddelde koers	
		30/06/2016	31/12/2016	30/06/2017	30/06/2016	30/06/2017
Amerikaanse dollar	USD	1,1103	1,0576	1,1413	1,1132	1,0940

TOELICHTING IV. REËLE WAARDE

Een aantal bedragen kunnen niet worden opgeteld omwille van afrondingen

WAARDERING EN REËLE WAARDE HIËRARCHIE

1. Waarderingsregels

IFRS 13 definieert de reële waarde als het bedrag waarvoor een actiefwaarde kan worden verhandeld, of een verplichting kan worden vereffend, tussen terzake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde onafhankelijke partijen. De op een actieve markt genoteerde marktprijzen voor identieke instrumenten moeten worden gehanteerd als reële waarde, omdat ze het beste bewijs vormen van de reële waarde van een financieel instrument.

Als een financieel instrument niet wordt verhandeld op een actieve markt, doet men een beroep op waarderingstechnieken. De keuze van de waarderingstechniek moet aangepast zijn aan de omstandigheden en de waardering moet de reële waarde weerspiegelen onder de huidige marktvoorwaarden. De waarderingstechnieken van Dexia maximaliseren het gebruik van waarneembare gegevens en minimaliseren het gebruik van niet-waarneembare gegevens.

Het waarderingsmodel zou rekening moeten houden met alle factoren die marktpelers in aanmerking zouden nemen bij het bepalen van de prijs van de activa. Voor het meten van de reële waarde van een financieel instrument moet rekening gehouden worden met de op het ogenblik van de waardering bestaande marktomstandigheden. Voor zover waarneembare gegevens beschikbaar zijn, moeten die in het model worden opgenomen.

Financiële activa en verplichtingen, gewaardeerd tegen reële waarde op de balans of waarvoor een reële waarde is berekend voor publicatie in de toelichtingen, worden geclassificeerd volgens de hiërarchische niveaus gedefinieerd onder IFRS. De onderstaande definities gebruikt door Dexia, zijn in overeenstemming met de standaard IFRS 13 :

- Niveau 1: op actieve markten genoteerde prijzen (niet gecorrigeerd) voor identieke activa of verplichtingen.
- Niveau 2: waarderingsmodellen gebaseerd op andere gegevens dan in niveau 1 opgenomen genoteerde prijzen die direct of indirect waarneembaar zijn.
- Niveau 3: waarderingstechnieken voornamelijk gebaseerd op niet-waarneembare gegevens.

Volgens het beleid van Dexia worden transfers van het ene niveau naar het andere in de hiërarchie van de reële waarde uitgevoerd aan de reële waarde op de rapporteringsdatum.

2. Waarderingstechnieken

De benadering van Dexia van de waardering van zijn financiële instrumenten (instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening, activa beschikbaar voor verkoop en waarderingen voor toelichtingen) kan als volgt worden samengevat:

2.1. Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde (aangehouden voor handelsdoeleinden, gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening (FVO), beschikbaar voor verkoop, derivaten)

Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde waarvoor betrouwbare genoteerde marktprijzen beschikbaar zijn

Als de markt actief is, verschaffen de marktprijzen het meest betrouwbare bewijs van de reële waarde en worden ze daarom dus ook gebruikt voor waarderingsdoeleinden.

Het gebruik van marktprijzen die genoteerd worden op een actieve markt voor identieke instrumenten zonder aanpassingen, komt in aanmerking voor opname in niveau 1 binnen de hiërarchie van de reële waarde in het kader van IFRS 13, in tegenstelling tot het gebruik van genoteerde prijzen op niet-actieve markten of het gebruik van genoteerde spreads.

Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde, waarvoor geen betrouwbare genoteerde marktprijzen voorhanden zijn en waarvoor de waarderingen worden verkregen via waarderingstechnieken

Dexia gebruikt voor haar waarderingen benaderingen die zoveel mogelijk steunen op waarneembare marktgegevens. Deze waarderingen steunen op externe onafhankelijke leveranciers van marktgegevens en benaderingen van kwantitatieve standaarden. De departementen Financial Market Risk en Product Control voeren een regelmatige opvolging uit van de kwaliteit van de waarderingen:

- De waarderingen van derivaten worden vergeleken met deze van een panel van tegenpartijen en geanalyseerd door een trimestrieel ad hoc comité.
- Er worden niveaus van uitvoering van transacties gebruikt om zich te verzekeren van de kwaliteit van de benaderingen van de waardering.
- De benaderingen van de waardering worden regelmatig herzien en voorgelegd ter goedkeuring aan het departement Validatie.

Om te worden opgenomen als reële waarde van niveau 2, mogen enkel waarneembare marktgegevens op een significante wijze worden gebruikt. De marktgegevens die Dexia verwerkt in zijn waarderingmodellen zijn, hetzij rechtstreeks waarneembare gegevens (prijzen), hetzij onrechtstreeks waarneembare gegevens (spreads), of nog zijn het resultaat van het gebruik van prijzen of spreads die rechtstreeks waarneembaar zijn voor gelijkaardige instrumenten. De reële waarde van financiële instrumenten die in aanzienlijke mate berust op niet-waarneembare gegevens of door Dexia weerhouden ramingen, voor publicatie in de toelichtingen, wordt geclassificeerd als niveau 3.

Governance op het gebied van reële waarde wordt verzekerd door meerdere comités verantwoordelijk voor onderwerpen gerelateerd aan de waardering. Het directiecomité, dat het hoogste niveau is qua bestuurscomité, overziet de belangrijkste beslissingen van de ondergeschikte comités (marktrisicocomité en validatiecomité). Dit bestuur zorgt voor een stevig controlekader betreffende de onderwerpen gerelateerd aan de waardering alsook voor de onafhankelijkheid tussen front office, het marktriscoteam en het validatieteam met als doel betrouwbare schattingen van de reële waarde te creëren voor het toezicht op de risico's van de handelsactiviteit alsook voor een betrouwbare presentatie van de financiële situatie en de solvabiliteit van de groep. De algemene waarderingprincipes van Dexia verzekeren het gebruik van genoteerde en waarneembare prijzen, voor zover beschikbaar, of van waarderingmodellen die alle factoren in rekening nemen die de marktpartijen in beschouwing zouden nemen. De modellen zijn ontwikkeld door de front office Financieringen en Markten of het door het departement Financial Market Risk en worden gevalideerd door het departement Validatie. De gegevens kunnen van verschillende bronnen komen zoals de noteringen van onderhandelbare prijzen of indicatieve koersen. Deze worden voortgebracht door het departement Product Control. Een productinventaris wordt regelmatig uitgevoerd, met de herziening van de belangrijkste kenmerken, materialiteit en de status van het model.

Wanneer er geen actieve markt bestaat, worden effecten en leningen gewaardeerd waarbij het gebruik van marktgegevens wordt gemaximaliseerd. Dexia maakt gebruik van een discountcashflowmodel, dat gebaseerd is op kredietspreads. De kredietspread wordt geraamd op basis van marktgegevens die rechtstreeks beschikbaar zijn van externe leveranciers (Bloomberg, Markit,...), of, wanneer er geen gegevens beschikbaar zijn voor een instrument, op basis van de kredietwaardigheidscurve van de uitgever, die wordt aangepast om de specifieke kenmerken van het gegeven effect in acht te nemen (vervaldatum,...), of, indien niet beschikbaar, op basis van de op de markt voorhanden zijnde spreads voor gelijkaardige instrumenten (sector, rating, valuta).

Inzake de waardering van derivaten, zal Dexia de marktwaarde aanpassen om rekening te houden met het tegenpartijrisico (Credit Value Adjustment (CVA)/Debit Value Adjustment (DVA)) en het financieringsrisico (Funding Value Adjustment (FVA)).

De CVA weerspiegelt het risico van een wanbetaling van de tegenpartij en de DVA weerspiegelt Dexia's eigen kredietrisico.

Dexia heeft ook haar methodologie aangepast voor de berekening van de Credit Valuation Adjustment (CVA) en boekte een Debit Valuation Adjustment (DVA) voor derivaten. De CVA weerspiegelt het risico van een wanbetaling van de tegenpartij en de DVA weerspiegelt Dexia's eigen kredietrisico.

Bij het bepalen van de CVA/DVA, neemt Dexia twee verschillende markten in beschouwing:

- De markt van de gecollateraliseerde derivaten, waar er een dagelijkse uitwisseling is van zekerheden, waarbij de CVA/DVA wordt berekend op basis van de verwachte waardeveranderingen over de margerisicoperiode.
- De markt van de niet-gecollateraliseerde derivaten, waar er een risico bestaat op de reële waarde van het derivaat op balansdatum alsook op de verwachte waardeverandering over de levensduur van het derivaat.

Op basis van prognoses worden positief verwachte risicoposities gebruikt voor een CVA berekening terwijl negatief verwachte risicoposities gebruikt worden voor een DVA berekening.

Voor de inschatting van de CVA/DVA, worden de gebruikte "Probability of Default" (PD) parameters vastgesteld op basis van marktgegevens en marktconventies. De "Loss Given Default" (LGD) parameters zijn gebaseerd op marktvereenkomsten of op interne statistieken die rekening houden met de geobserveerde specifieke terugvorderingspercentages. In navolging van de hypothesen die de marktpartijen in beschouwing nemen om de reële waarde te waarderen, gebruikt Dexia een curve gebaseerd op een dag tot dag rente (OIS-curve) om haar derivaten te waarderen, ongeacht hun zekerheidsstelling. De Funding Value Adjustment (FVA) neemt de kosten van de financiering met betrekking tot niet-gecollateraliseerde derivaten in rekening. Deze niet-gecollateraliseerde derivaten zijn niet onderworpen aan een margin call, waardoor de bank afhankelijk van zijn nettobalanspositie of een financieringsvoordeel geniet, dan wel een extra kost moet in rekening nemen, in overeenstemming met de marktwaarde van deze derivaten.

Het niveau van de financieringskost dat gebruikt wordt in de bepaling van de FVA weerspiegelt de financiering van de blootstelling van niet-gecollateraliseerde derivaten tegen koersen die verschillen van de dag tot dag rente.

Dexia zal haar modellen blijven verbeteren in de komende periodes volgens de evolutie van de marktpraktijken.

2.2. Financiële instrumenten geboekt tegen afgeschreven kostprijs (waarderingen tegen reële waarde in IFRS-toelichtingen)

Financiële instrumenten die werden geherclassificeerd van "Aangehouden voor handelsdoeleinden" of "Beschikbaar voor verkoop" naar "Leningen en vorderingen"

In antwoord op de financiële crisis publiceerde de IASB op 13 oktober 2008 een aanpassing van IAS 39 waarmee bepaalde illiquide financiële activa konden worden geherclassificeerd. Dexia besloot van die gelegenheid gebruik te maken voor het herclassificeren van activa waarvoor er niet langer een actieve markt of betrouwbare genoteerde prijzen beschikbaar waren.

Deze activa worden gewaardeerd volgens Dexia's benadering voor effecten waarvoor geen actieve markt bestaat, zoals hoger beschreven.

2.3. Financiële instrumenten die werden ondergebracht in "Aangehouden tot einde looptijd" en "Leningen en vorderingen" sinds hun uitgifte en verplichtingen

Leningen en vorderingen, inclusief hypothecaire kredieten en verplichtingen

Algemene principes

De waardering van leningen die geclassificeerd zijn in "Leningen en vorderingen" bij eerste opname maakt gebruik van een standaard marktbenadering gebaseerd op gegevens die als waarneembaar beschouwd worden (geschatte kredietspread per sector toegepast op de interne rating van de kredietnemer).

Voor ontleningen aan de passiefzijde die niet op de markt genoteerd zijn, wordt eveneens een geschatte kredietspread toegepast.

Rentegedeelte

De reële waarde van vastrentende kredieten, hypotheken en verplichtingen van Dexia weerspiegelen de rente-evolutie sinds hun eerste opname of uitgifte.

Besloten derivaten, zoals caps, floors en opties tot vervroegde terugbetaling, worden mee in aanmerking genomen voor het bepalen van de reële waarde van leningen en vorderingen of verplichtingen van Dexia.

Kredietrisicogedeelte

Kredietspreadveranderingen sinds aanvang worden in rekening genomen bij de inschatting van de reële waarde.

REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

In de volgende tabellen wordt de boekhoudkundige waarde vergeleken met de reële waarde van de financiële instrumenten.

REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE ACTIVA						
	31/12/2016			30/06/2017		
	Boekwaarde	Reële waarde	Aanpassing van de niet geboekte reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde	Aanpassing van de niet geboekte reële waarde
<i>in miljoen EUR</i>						
Kas en centrale banken	4 223	4 223	0	10 362	10 362	0
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen	7 503	7 392	(111)	7 102	6 966	(136)
Leningen aan en vorderingen op cliënten	119 206	111 896	(7 310)	109 946	101 595	(8 351)
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	1 918	1 885	(33)	1 884	1 908	24
Centrale banken	690	690	0	90	90	0
Schulden aan kredietinstellingen	40 238	40 237	(1)	38 286	38 250	(36)
Schulden aan cliënten	10 778	10 816	37	9 914	10 009	95
Schuldpapier	98 524	98 907	383	94 795	95 215	420
Achtergestelde schulden	482	479	(3)	461	462	1

ANALYSE VAN DE REËLE WAARDEN VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

De onderstaande tabellen geven een analyse weer van de reële waarde van financiële activa en verplichtingen geboekt tegen reële waarde, in functie van de graad waarmee de reële waarde waarneembaar is (niveau 1 tot 3). De waardering tegen reële waarde is recurrent. De niet-recurrente waardering tegen reële waarde is bij Dexia niet significant.

REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE ACTIVA (RECURRENTE WAARDERING)								
<i>in miljoen EUR</i>	31/12/2016				30/06/2017			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Leningen en effecten aangehouden voor handelsdoeleinden			1 365	1 365			1 279	1 279
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde – aandelen	1			1	1			1
Tradingderivaten		12 253	4 162	16 415		10 386	3 650	14 036
Derivaten als afdekkingsinstrumenten		5 477	1 354	6 830		4 392	1 004	5 396
Financiële activa beschikbaar voor verkoop – obligaties	13 153	727	2 479	16 358	10 739	707	1 788	13 234
Financiële activa beschikbaar voor verkoop – aandelen	82	14	115	210	88	7	105	201
Totaal	13 236	18 471	9 475	41 182	10 828	15 493	7 826	34 146

REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE VERPLICHTINGEN (RECURRENTE WAARDERING)								
<i>in miljoen EUR</i>	31/12/2016				30/06/2017			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde	1	1 278	520	1 798	1	1 160	506	1 667
Tradingderivaten		12 549	4 329	16 878		10 277	3 988	14 265
Derivaten als afdekkingsinstrumenten		18 479	15 318	33 796		16 108	13 566	29 674
Totaal	1	32 306	20 167	52 472	1	27 545	18 060	45 605

OVERDRACHTEN TUSSEN NIVEAU 1 EN NIVEAU 2

Onderstaande tabellen geven de bedragen weer aan financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde op recurrente wijze, aangehouden op het einde van de periode en waarvan de waarderingmethodologie werd gewijzigd tussen de niveaus 1 en 2.

FINANCIËLE ACTIVA				
<i>in miljoen EUR</i>	31/12/2016		30/06/2017	
	Van 1 naar 2	Van 2 naar 1	Van 1 naar 2 ⁽¹⁾	Van 2 naar 1 ⁽¹⁾
Financiële activa beschikbaar voor verkoop – obligaties	550	62	229	384
Totaal	550	62	229	384

(1) De bewegingen tussen niveau 1 en niveau 2 worden voornamelijk verklaard door de evolutie van de liquiditeit van bepaalde niet-Europese soevereine effecten.

ANALYSE VAN DE EVOLUTIE VAN NIVEAU 3

	30/06/2016									
	Beginbalans	Totaal winst/ verlies in resultaten- rekening	Totaal niet ge- realiseerde of uitgestelde winsten/ verliezen	Aankopen	Verkopen	Vereffening	Overdracht naar niveau 3	Overdracht uit niveau 3	Overige wijzigingen (1)	Afsluit- datum
<i>in miljoen EUR</i>										
Leningen en effecten aangehouden										
voor handelsdoeleinden	1 375	89				(28)			(98)	1 339
Tradingderivaten	3 698	568					1 073	(17)	(116)	5 207
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	1 200	(47)	(1)				32	(48)	(9)	1 126
Financiële activa beschikbaar voor verkoop – obligaties	2 375	130	(53)	15	(1)	(108)	860	(153)	14	3 079
Financiële activa beschikbaar voor verkoop – aandelen	138					(13)	20		(2)	143
Totaal financiële activa	8 786	740	(54)	15	(14)	(135)	1 984	(218)	(210)	10 894
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde	495	74							(8)	560
Tradingderivaten	4 469	870					45	(32)	(207)	5 144
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	14 376	3 609	551				37	(813)	(442)	17 316
Totaal financiële verplichtingen	19 340	4 552	551	0	0	0	82	(846)	(658)	23 021

(1) De overige wijzigingen hebben in het bijzonder betrekking op wisselkoerswijzigingen voor de vennootschappen in euro en op omrekeningsverschillen voor de vennootschappen in deviezen. Op het actief bedragen ze -178 miljoen EUR opgenomen in resultaat en -33 miljoen EUR opgenomen onder *Winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt*. Inzake de verplichtingen bedragen deze -651 miljoen EUR opgenomen in het resultaat en -9 miljoen EUR opgenomen onder *Winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt*.

De bedragen van de overdrachten naar en uit niveau 3 zijn de reële waarde van de financiële instrumenten op afsluitdatum. Zij hangen af van de liquiditeit en de waarneembaarheid van de marktparameters.

	30/06/2017									
	Beginbalans	Totaal winst/ verlies in resultaten- rekening	Totaal niet ge- realiseerde of uitgestelde winsten/ verliezen	Aankopen	Verkopen	Vereffening	Overdracht naar niveau 3	Overdracht uit niveau 3	Overige wijzigingen (¹)	Afsluit- datum
<i>in miljoen EUR</i>										
Leningen en effecten aangehouden voor handelsdoeleinden	1 365	19				(46)			(59)	1 279
Tradingderivaten	4 162	(1 080)		680			6	(2)	(115)	3 650
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	1 354	(308)	(40)				17	(11)	(9)	1 004
Financiële activa beschikbaar voor verkoop – obligaties	2 479	41	62	1	(153)	(187)	61	(413)	(103)	1 788
Financiële activa beschikbaar voor verkoop – aandelen	115		(1)		(2)	(3)			(3)	105
Totaal financiële activa	9 475	(1 328)	21	681	(155)	(237)	85	(426)	(290)	7 826
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde	520	13	13						(39)	506
Tradingderivaten	4 329	(730)		511			1	(2)	(121)	3 988
Derivaten als afdekkingsinstrumenten	15 318	(1 231)		2			11	(174)	(360)	13 566
Totaal financiële verplichtingen	20 166	(1 948)	13	513	0	0	12	(175)	(520)	18 060

(1) De overige wijzigingen hebben in het bijzonder betrekking op wisselkoersenwijzigingen voor de vennootschappen in euro en op omrekeningsverschillen voor de vennootschappen in deviezen. Op het actief bedragen ze -195 miljoen EUR opgenomen in resultaat en -95 miljoen EUR opgenomen onder *Winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt*. Inzake de verplichtingen bedragen deze -481 miljoen EUR opgenomen in het resultaat en -39 miljoen EUR opgenomen onder *Winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt*.

De bedragen van de overdrachten naar en uit niveau 3 zijn de reële waarde van de financiële instrumenten op afsluitdatum.

De overdrachten naar en uit niveau 3 hangen af van de liquiditeit en de mogelijkheid tot observatie van de marktparameters.

SENSITIVITEIT VAN NIVEAU 3 – WAARDERINGEN VOOR ALTERNATIEVE ASSUMPTIES

De reëlewaardeberekening van obligaties en CDS'en geïnclassificeerd in niveau 3 door de groep Dexia gebeurt deels op basis van niet-observeerbare parameters. De sensitiviteitsanalyse zoals hieronder beschreven, meet de impact op de reële waarde van het gebruik van alternatieve assumpties voor niet-observeerbare parameters op afsluitdatum.

Dexia besliste om alternatieve assumpties uit te werken voor volgende niet-observeerbare parameters:

- kredietspreads, afhankelijk van de beschikbaarheid van deze spreads voor eenzelfde tegenpartij, of voor gelijkaardige tegenpartijen, zelfde sectoren of door gebruik te maken van kredietspreads afkomstig van liquide CDS-indexen;

- de basis cash – CDS die toelaat spreads voor obligaties af te leiden van CDS spreads.

Testen werden uitgevoerd voor alle obligaties en CDS'en geïnclassificeerd in niveau 3. De belangrijkste impact is de volgende:

- Voor obligaties uit de portefeuille beschikbaar voor verkoop (AFS) gewaardeerd in niveau 3, werd de sensitiviteit van de AFS reserve van de effecten beschikbaar voor verkoop voor deze alternatieve assumpties, geschat te variëren tussen EUR -19,1 miljoen EUR en +19,1 miljoen EUR in juni 2017, terwijl deze voor juni 2016 werd geschat te variëren tussen EUR -23,7 miljoen en EUR +23,7 miljoen.
- Negative Basis Trades (NBT) op maat van Dexia worden beschouwd als één enkel product, en daarom worden de obligatie en de verbonden CDS samen getest. De voornaamste assumptie die een impact heeft op de reële waarde is het voortijdig afwikkelen van

de transactie. Op basis van het grote aantal voortijdige afwikkelingen gerealiseerd door Dexia sinds 2009 en rekening houdend met het openstaande saldo aan NBT-transacties, bedroeg de positieve impact in juni 2017 (gemiddelde afwikkelingspremie in 2014) EUR +4,7 miljoen waar de negatieve impact (gemiddelde afwikkelingspremie in 2011) EUR -18,8 miljoen bedroeg. In juni 2016 bedroeg de positieve impact (afwikkelingspremie in 2014) EUR +5,1 miljoen terwijl de negatieve impact (afwikkelingspremie in 2011) EUR -20,4 miljoen bedroeg.

De impact van de alternatieve assumpties voor kredietspreads op Dexia's kredietderivaten is geschat voor juni 2017 op EUR +18,6 miljoen (positief scenario) versus EUR -19,4 miljoen (negatief scenario) vóór

belastingen, terwijl voor juni 2016 deze bedragen vóór belastingen respectievelijk op EUR +12,2 miljoen en EUR -12,6 miljoen werden geschat.

VERSCHIL TUSSEN DE TRANSACTIEPRIJZEN EN DE GEMODELLEERDE WAARDEN (UITGESTELDE WINST/VERLIES OP DAG ÉÉN (DAY ONE PROFIT))

Er werd geen bedrag geboekt als uitgestelde winst/verlies op dag één (DOP), noch op 30 juni 2016, noch op 30 juni 2017.

TOELICHTING V. TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

We verwijzen hier naar het deel "Informatie aan de aandeelhouders" van het beheersverslag op pagina 20 en Toelichting 4.4. Transacties met verbonden partijen uit het Jaarverslag 2016 van Dexia.

TOELICHTING VI. GESCHILLEN

Wij verwijzen hiervoor naar het beheersverslag op pagina 17.

VERKLARING VAN DE VERANTWOORDELIJKE PERSOON

De raad van bestuur verklaart, in naam en voor rekening van de vennootschap, dat, voor zover bekend :

- a) de beknopte geconsolideerde rekeningen, die zijn opgesteld overeenkomstig de toepasselijke standaarden voor jaarrekeningen, een getrouw beeld geven van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van de vennootschap en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen;
- b) het beheersverslag een getrouw overzicht geeft van de informatie die daarin moet worden opgenomen volgens de geldende wetgeving.

Opgemaakt te Brussel, op 30 augustus 2017

Wouter Devriendt

Gedelegeerd bestuurder en voorzitter van het directiecomité

Dexia NV

VERSLAG INZAKE DE BEOORDELING VAN DE GECONSOLIDEERDE TUSSENTIJDSE FINANCIËLE INFORMATIE VOOR DE ZES MAANDEN EINDIGEND OP 30 JUNI 2017

Aan de raad van bestuur

In het kader van ons mandaat van commissarissen, brengen wij u verslag uit over de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie. Deze geconsolideerde tussentijdse financiële informatie omvat de geconsolideerde balans, de geconsolideerde resultatenrekening, de geconsolideerde staat van het nettoresultaat en van de winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht en gerelateerd toelichtingen I tot VI (samen de "beknopte geconsolideerde tussentijdse financiële informatie") van Dexia NV (de "vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen de "groep") op 30 juni 2017 en voor de zes maanden eindigend op die datum, zoals vermeld in het Financieel verslag H1 2017 van Dexia NV.

Verslag over de beknopte geconsolideerde tussentijdse financiële informatie

Wij hebben de beoordeling uitgevoerd van de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie van Dexia NV ("de vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de groep"), opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standard IAS 34 – *Tussentijdse financiële verslaggeving* zoals aanvaard door de Europese Unie.

De totale activa in de geconsolideerde balans bedragen 199.394 MEUR en het geconsolideerd verlies (aandeel van de groep) van de periode bedraagt 296 MEUR.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de getrouwe weergave van deze geconsolideerde tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met IAS 34 – *Tussentijdse financiële verslaggeving* zoals aanvaard door de Europese Unie. Onze verantwoordelijkheid bestaat erin een conclusie over de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie te formuleren op basis van de door ons uitgevoerde beoordeling.

Reikwijdte van de beoordeling

We hebben onze beoordeling uitgevoerd overeenkomstig de internationale standaard ISRE 2410 – *Beoordeling van tussentijdse financiële informatie, uitgevoerd door de onafhankelijke auditor van de entiteit*. Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het verzoeken om inlichtingen, in hoofdzaak bij de personen verantwoordelijk voor financiën en boekhoudkundige aangelegenheden, alsmede uit het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een overeenkomstig de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing) uitgevoerde controle. Om die reden stelt de beoordeling ons niet in staat de zekerheid te verkrijgen dat wij kennis zullen krijgen van alle aangelegenheden van materieel belang die naar aanleiding van een controle mogelijk worden onderkend. Bijgevolg brengen wij geen controle-oordeel tot uitdrukking over de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie.

Conclusie

Gebaseerd op de door ons uitgevoerde beoordeling, kwamen er geen feiten onder onze aandacht welke ons doen geloven dat de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie van Dexia NV niet, in alle materiële opzichten, is opgesteld overeenkomstig IAS 34 – *Tussentijdse financiële verslaggeving* zoals aanvaard door de Europese Unie.

Paragraaf ter benadrukking van de toepassing van waarderingsregels in de veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsvoering

Zonder de hierboven vermelde conclusie in het gedrang te brengen, vestigen wij uw aandacht op Toelichting 1 "*Waarderingsregels en regels voor beknopte geconsolideerde tussentijdse rapportering – Wijzigingen in de consolidatiekring – Voornaamste gebeurtenissen doorheen het eerste halfjaar – Gebeurtenissen na balansdatum*" van de beknopte geconsolideerde tussentijdse financiële staten van het Financieel verslag H1 2017, die bevestigt dat de beknopte geconsolideerde financiële staten op 30 juni 2017 opgesteld werden conform de boekhoudkundige regels van kracht in een veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsvoering (going concern).

De verantwoording van de veronderstelling van de continuïteit van de bedrijfsvoering is gebaseerd op het aangepast businessplan, onderliggend aan de goedgekeurde resolutie van de groep Dexia, dat de raad van bestuur van de groep op 30 augustus 2017 heeft goedgekeurd en hetwelk o.a. volgende uitgangspunten in beschouwing neemt:

- Het businessplan is gebaseerd op marktgegevens die eind september 2012 konden worden vastgesteld; de onderliggende macro-economische hypothesen worden bijgestuurd in het kader van halfjaarlijkse herzieningen van het plan. De bijsturing op basis van de beschikbare gegevens op 31 december 2016, die door de raad van bestuur van Dexia van 30 augustus 2017 werd goedgekeurd, houdt rekening met een herziening van het financieringsplan op basis van de meest recente marktomstandigheden die konden worden vastgesteld. Ze houden eveneens rekening met de reglementaire veranderingen die tot op heden gekend zijn.
- Het businessplan gaat uit van het behoud van de bankvergunning van de verschillende entiteiten van de groep en veronderstelt tevens het behoud van de rating van Dexia Crédit Local.
- Het businessplan veronderstelt tevens dat Dexia een behoorlijke financieringscapaciteit behoudt, die vooral afhangt van de belangstelling van de beleggers voor het door de Belgische, Franse en Luxemburgse Staat gewaarborgd schuld papier en van de capaciteit van de groep om gedekte financieringen op te halen. Als de financieringscapaciteit op de markt van schuld papier met staatswaarborg zou verminderen, zou Dexia moeten terugrijpen naar duurdere financieringsbronnen die een rechtstreekse impact zouden hebben op de in het businessplan vooropgestelde rentabiliteit.
- De realisatie van het plan kan ook impact ondervinden van boekhoudkundige en prudentiële wijzigingen. Omwille van de specifieke financiële kenmerken van Dexia sinds de aanvang van de resolutie kan de groep niet garanderen dat bepaalde reglementaire ratio's gedurende de looptijd van haar resolutie steeds nageleefd zullen worden.
- De groep Dexia is overigens gevoelig voor de evolutie van de macro-economische omgeving en voor marktparameters, zoals de wisselkoersen, de rentevoeten of de credit spreads, waarvan de schommelingen een impact kunnen hebben op het businessplan. Een ongunstige evolutie van deze parameters zou in het bijzonder kunnen wegen op de liquiditeit en het solvabiliteitsniveau van de groep, o.a. via een stijging van het cash collateral die Dexia zou dienen te storten aan zijn tegenpartijen van derivaten. De evolutie van de parameters kan ook een impact hebben op de waardering van financiële activa, passiva en derivaten, waarvan de schommelingen in de resultatenrekening worden geboekt en kunnen leiden tot een wijziging van de AFS-reserve en het reglementaire kapitaalniveau van de groep.

Over de realisatie van het aangepast businessplan, gegeven de talrijke exogene variabelen die erin zijn opgenomen, blijven er tot op heden onzekerheden.

De veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsvoering is slechts verantwoord in de mate dat de groep erin slaagt haar aangepast businessplan overeenkomstig de onderliggende hypothesen vermeld in toelichting 1 van de toelichtingen bij de geconsolideerde tussentijdse jaarrekening te realiseren. De geconsolideerde tussentijdse jaarrekening heeft geen aanpassingen ondergaan die betrekking hebben op de waardering en de classificatie van bepaalde balansposten die noodzakelijk zouden kunnen blijken indien de groep niet meer in staat zou zijn haar activiteiten verder te zetten.

Zaventem, 30 augustus 2017

De commissarissen

DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA
Vertegenwoordigd door Yves Dehogne

Mazars Bedrijfsrevisoren
BVBA
Vertegenwoordigd door Xavier Doyen

CONTACT

Dexia NV

Bastion Tower – Marsveldplein 5 – 1050 Brussel – België
Tour CBX – 1, passerelle des Reflets – La Défense 2 – 92913 La Défense Cedex – France

IBAN BE 61 0682 1136 2017 – BIC GKCC BE BB – RPR Brussel BTW BE 0458.548.296

Persdienst

E-mail: pressdexia@dexia.com
Tel. Brussel: (32) 2 213 57 39
Tel. Parijs: (33) 1 58 58 58 49

Investor Relations

E-mail: investor.relations@dexia.com
Tel. Brussel: (32) 2 213 57 66
Tel. Parijs: (33) 1 58 58 82 48

Website

www.dexia.com

FINANCIËLE AGENDA

DATA

1 maart 2018
16 mei 2018

EVENTS

Publicatie van de resultaten – 31 december 2017
Algemene vergadering voor het boekjaar 2017

Het financieel verslag H1 2017 van Dexia is een publicatie van de directie Communicatie van de Groep. Dit document is eveneens beschikbaar in het Frans en het Engels. In geval van inhoudelijke verschillen tussen de Engelse, Franse en Nederlandse teksten, heeft de Franse tekst voorrang.